

Sborník Jihočeského muzea v Českých Budějovicích

Přírodní vědy

Acta Musei Bohemiae Meridionalis in České Budějovice – Scientiae naturales

Sbor. Jihočes. Muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy	50	75 – 96	2010
---	----	---------	------

Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XVI

The finds of interesting and new plants in the Southern Bohemian flora XVI

Martin LEPŠÍ¹⁾ & Petr LEPŠÍ²⁾ (red.)

¹⁾ Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, ²⁾ Správa CHKO Blanský les

Věnováno památce Václava Chána

Abstract. *Hieracium kalksburgense*, *Rubus occidentalis*, *Spergularia salina* has been found as a new species for South Bohemia. New localities of rare native or rare alien species of the South Bohemian flora – *Abutilon theophrasti*, *Ajuga pyramidalis*, *Arabis auriculata*, *Botrychium lunaria*, *Bromus secalinus*, *Carex tomentosa*, *Dipsacus laciniatus*, *Doronicum pardalianches*, *Draba nemorosa*, *Cerastium brachypetalum*, *Coronopus didymus*, *Eriophorum gracile*, *Filipendula vulgaris*, *Fumaria schleicheri*, *Hieracium stoloniflorum*, *Misopates orontium*, *Orobanche purpurea* subsp. *purpurea*, *Pyrola media*, *Stipa pennata*, *Triglochin palustris*, *Veronica praecox* and *Xeranthemum annuum* are reported. The world distribution and the distribution in the Czech Republic are explained for selected species. The detailed distribution in South Bohemia and ecological remarks are presented, too.

Key words. Czech Republic, floristic records

Abstrakt. Druhy *Hieracium kalksburgense*, *Rubus occidentalis* a *Spergularia salina* jsou z území jižní části Čech publikovány poprvé. Dále jsou publikovány nové lokality druhů – *Abutilon theophrasti*, *Ajuga pyramidalis*, *Arabis auriculata*, *Botrychium lunaria*, *Bromus secalinus*, *Carex tomentosa*, *Dipsacus laciniatus*, *Doronicum pardalianches*, *Draba nemorosa*, *Cerastium brachypetalum*, *Coronopus didymus*, *Eriophorum gracile*, *Filipendula vulgaris*, *Fumaria schleicheri*, *Hieracium stoloniflorum*, *Misopates orontium*, *Orobanche purpurea* subsp. *purpurea*, *Pyrola media*, *Stipa pennata*, *Triglochin palustris*, *Veronica praecox* a *Xeranthemum annuum*, které jsou v jižních Čechách vzácné nebo jinak významné. Pro vybrané taxony je komentováno rozšíření v České republice a ve světě a zmíněna je i jejich ekologie. Podrobně je zpracováno rozšíření v jižních Čechách.

Klíčová slova. Česká republika, floristické záznamy

Úvod

Šestnáctý díl toho cyklu floristických novinek přináší tři nové druhy pro květenu jižní části Čech, reliktní druh *Hieracium kalksburgense*, náhodně zplanělý *Rubus occidentalis* a aktuálně podél zasolených silnic expandující *Spergularia salina*. Dopusud opomíjenou rostlinou jihočeské květeny byl druh *Carex tomentosa*, jejíž výskyt byl nově potvrzen třemi historickými herbářovými doklady a dvěma recentními nálezy. Z kriticky ohrožených taxonů jihočeské flóry (sensu CHÁN 1999) jsou na tomto místě publikovány nové nebo po dlouhé době ověřené lokality druhů *Ajuga pyramidalis*, *Bromus secalinus*, *Eriophorum gracile*, *Misopates orontium*, *Orobanche purpurea* subsp. *purpurea*, *Stipa pennata*, *Triglochin palustris* a *Veronica praecox*. Podařilo se objevit nové lokality rostlin *Botrychium lunaria*, *Cerastium brachypetalum*, *Fumaria schleicheri*, *Pyrola media*,

kteří patří mezi regionálně silně ohrožené druhy a dvě lokality ohroženého druhu *Filipendula vulgaris*. Výčet lokalit ohrožených druhů doplňuje nález *Hieracium stoloniflorum*, který je v České republice považován za silně ohrožený taxon (PROCHÁZKA 2001). Kromě rostlin přírodě blízkých biotopů a archeofytů byly nalezeny popř. ověřeny lokality vzácných neofytů *Abutilon theophrasti*, *Arabis auriculata*, *Coronopus didymus*, *Dipsacus laciniatus*, *Doronicum pardalianches*, *Draba nemorosa* a *Xeranthemum annuum*.

Metodika

Vymezení zájmové oblasti – „jižní část Čech“ – je převzata z práce CHÁN (1999). Nomenklatura taxonů je sjednocena podle práce KUBÁT & al. (2002) a KUČERA & VÁŇA (2005), nomenklatura syntaxonů podle MORAVEC & al. (1995). Pokud se taxony resp. syntaxony ve výše uvedených pracích nevyskytují, jsou za názvy uvedeni autoři popisů. Lokality jsou zařazeny do fytochorionů (SKALICKÝ in HEJNÝ & SLAVÍK 1988) a následně přiřazeny k nejbližší obci resp. osadě s uvedením příslušné obce v závorce podle práce PRUNER & MÍKA (1996). Za nejbližším sídlem je v závorce uveden kód mapovacího pole o velikosti 1/4 základního pole středoevropského síťového mapování (EHRENDORFER & HAMANN 1965), ve kterém leží lokalita a zároveň uvedené nejbližší sídlo (vždy je vybíráno sídlo, které leží ve stejném kvadrantu jako lokalita). Souřadnice lokalit jsou uvedeny v souřadnicovém systému WGS 84 a byly odečteny z přístroje GPS nebo z internetových map (www.mapy.cz). Pokud jsou uvedené nálezy dokladovány herbářovými položkami, je jejich uložení označeno mezinárodní zkratkou příslušné veřejné sbírky podle práce VOZÁROVÁ & SUTORÝ (2001). Zkratkou CBFS je označen herbář Přírodovědecké fakulty Jihočeské univerzity. Za zkratkou CB následují evidenční čísla položek (pokud existují), pod kterými jsou uloženy v herbáři Jihočeského muzea v Českých Budějovicích. Zkratkou „not.“ jsou označena pozorování, k nimž nebyla pořízena herbářová položka. Pro zapsání fytoocenologických snímků byla použita rozšířená Braun-Blanquetova stupnice abundance a dominance (WESTHOFF & van der MAAREL 1973). Seznam taxonů, o jejichž výskytu bylo již v tomto seriálu referováno do roku 2004, byl uveřejněn v 45. ročníku sborníku (CHÁN & al. 2005) a do roku 2009 na internetové adrese <http://www.muzeumcb.cz/cz/?clanek=184>.

Abutilon theophrasti Med. – mračňák Theophrastův

Druh je pravděpodobně původní v prostoru mezi Přední a jihovýchodní Asií (SLAVÍK in HEJNÝ & SLAVÍK 1992). Druhotně je však rozšířen téměř po celém světě. V České republice se vyskytuje na ruderalních stanovištích od planárního do kolinného stupně, hojněji pouze v Polabí, okolí Prahy a Brna (JEHLÍK 1998, SLAVÍK l. c.). Kromě pěstování (léčivka, okrasná rostlina) a přechodného zplaňování byl zavlékán s bavlnou, sojovými boby, ptačím zobem a osivem. Poprvé byl v ČR zplanělý zaznamenán na Moravě asi v roce 1894. Je řazen mezi karanténní plevele (JEHLÍK l. c.).

V jižní části Čech byl doposud zaznamenán na Sušicko-horažďovických vápencích v Sušici (obilné sílo nedaleko nádraží), v Třeboňské pánvi v Dyníně (v areálu obilného síla, CB), u Šalmanovic (obnažené dno rybníku Xerr) a Veselí nad Lužnicí (rumišťe za nádražím, CB) a na Českomoravské vrchovině v Malém Budíkově v zahradě mezi letničkami (JEHLÍK l. c.).

Popis nové lokality: 38. Budějovická pánev, České Budějovice (7052b): spáry chodníku a záhonů na Lannově třídě u obchodního domu Prior, několik desítek rostlin 48°58'27"N, 14°28'57"E (GPS), 380 m n. m. (leg. M. Lepší 1. 7. 2009, 10. 8. 2009 CB 73229, CB 73905).

Martin LEPSÍ

Ajuga pyramidalis L. – zběhovce jehlancovitý

Zběhovce jehlancovitý je boreálně subatlanský druh, se značně disjunktním areálem zabírajícím téměř celou Evropu, jednotlivé arely jsou často vázány na horské oblasti. V České

republiky byl zaznamenán vzácně v jižních, západních a severních Čechách. Udáván je z luk a pastvin s rozptýlenými keři a stromy, z lesních lemů a z narušených míst na lesních pasekách (po borových a smrkových kulturách), roste na čerstvě vlhkých, silně kyselých a na živiny chudých půdách (SLAVÍKOVÁ in SLAVÍK 2000, GRULICH & VYDROVÁ in HADINEC & al. 2002).

V jižní části Čech je stejně jako v celé České republice považován za kriticky ohrožený druh (CHÁN 1999, PROCHÁZKA 2001). Byl zaznamenán ve Chvalšinském Předšumaví, v Blanském lese, Křemžských hadcích, Českokrumlovském Předšumaví, Budějovické a Třeboňské pánvi a ve Středním Povltaví (CHÁN 1999, GRULICH & VYDROVÁ l. c.). V Květeně ČR je udáván ještě z Hornovltavské kotliny u osady Mokrá [„Am Moritzwerk bei Mugrau“ = Mořicův důl u Mokré (PASCHER 1902)]. Zařazení tohoto údaje do fytochorionu někteří autoři zpochybňují, a domnívají se, že lokalita již spadá do Českokrumlovského Předšumaví (CHÁN & PROCHÁZKA in ČEŘOVSKÝ & al. 1999, PROCHÁZKA & ŠTECH 2002). Důl Moritzwerk se však dle map 3. vojenského mapování (pod jménem Moritzschacht) jednoznačně nacházel v Hornovltavské kotlině, přibližně v okolí místa 48°45'05"N, 14°06'27"E (GRULICH in verb. 2010).

Popis nových lokalit: 37j. Blanský les, Český Krumlov (7151d): Srnín, ca 1,1 km sz. od středu obce, 48°50'55,5"N, 14°19'51,1"E (GPS), 650 m n. m., okraj šotolinové lesní cesty, 4 exempláře (leg. M. Lepší & P. Lepší 19. 7. 2009 CB 73910). Tento záznam lze ztotožnit s lokalitou, která je uvedena v Jungbauerově „Květeně Zlatokorunska“: „bei Mokřad“ (JUNGBAUER 1842). Lokalita je do Květeny Zlatokorunska vepsána až dodatečně, pravděpodobně L. Čelakovským, který dílo doplnil svými poznámkami (viz komentář v opisu práce JUNGBAUER 1842). K objevu lokality tedy došlo až po sepsání květeny, nálezcem byl s jistotou J. T. Jungbauer, jak je uvedeno v Prodrumu (ČELAKOVSKÝ 1873). Osada Mokřady leží přibližně 0,7 km severně od obce Srnín a od nově nalezené lokality je vzdálená 0,5 km. Nelze s jistotou tvrdit, že populace v oblasti vytrvává po dobu téměř 150 let, neboť rostliny mohly být zavlečeny z nedalekých lokalit na Křemžských hadcích (vzdálených asi 5,5 km vzdušnou čarou) v souvislosti s kompletní rekonstrukcí lesní cesty v roce 2004.

37k. Křemžské hadce, Křemže (7051d): 1 km ssz. od kostela v obci, na uměle vytvořené terénní překážce v borovém lese s příměsí dubu letního, na jz. svahu podvrcholové části Chlumečského vrchu (kóta 610,4 m), 48°54'46,9"N, 14°17'46,5"E (GPS), ca 605 m n. m., shluk pěti kvetoucích rostlin (not. D. Půbal 4. 4. 2010). Jedná se o novou lokalitu, druh byl doposud zaznamenán na Křemžských hadcích pouze v širším okolí samoty Na Borech u Mříče (GRULICH & VYDROVÁ l. c.).

37l. Českokrumlovské Předšumaví, Trísov (u Holubova) (7152a): na území PR Dívčí Kámen, ca 0,6 km ssz. od zříceniny Dívčí Kámen, v prosvětlené smrčíně na vltavských svazích, poblíž horní hrany údolí, 48°53'37,8"N, 14°21'18,2"E (www.mapy.cz), 500 m n. m., několik exemplářů (not. M. Lepší 2005). Tato lokalita je ca 1 km vzdálená od makrolokality v okolí samoty Na Borech u Mříče, která je v současnosti pravděpodobně nejbohatší lokalitou tohoto druhu v jižních Čechách.

Martin LEPŠÍ & Petr LEPŠÍ

***Arabis auriculata* Lamk. – huseník ouškátý**

Druh nesusouvisle rozšířený v jihozápadní a střední Evropě, souvisleji roste v jižní a jihovýchodní Evropě, na jih od Karpat, na jižní Ukrajině, ve středním Povolží, ve Střední Asii, v Zakavkazí, v Malé Asii a v severozápadní Africe. Zavlečený je udáván z jižní Afriky (ŠTĚPÁNEK in HEJNÝ & SLAVÍK 1992).

V České republice roste huseník ouškátý v termofytiku (především v Českém krasu a na Pavlovských kopcích), ojediněle i v mezofytiku, v oreofytiku chybí. Vyskytuje se na suchých kamenitých travnatých a křovinatých stráních, v narušených xerothermních trávnících, na okrajích polí a cest, na úhorech. Nejčastěji na mělkých, skeletovitých, vysychavých, humusem chu-

dých púdách na vápencovém podkladu (ŠTĚPÁNEK l. c.). V Červeném seznamu cévnatých rostlin České republiky (PROCHÁZKA 2001) je huseník ouškatý řazen do skupiny taxonů silně ohrožených (C2).

V jižní části Čech byl druh v roce 2001 nalezen zavlečený v zářezu trati ssz. od železniční zastávky Řepice na Strakonických vápencích (ŠTECH in HADINEC et al. 2002), na lokalitě se vyskytuje dosud a šíří se odtud i do přilehlých xerothermních trávníků v bývalém ovocném sadu na jižním svahu návrší 1 km jv. od Droužetic (not. R. Paulič 2007). V roce 2007 byl v tomto fyto-geografickém podokresu huseník ouškatý také nalezen na náspu železniční trati západně od Domanic (PAULIČ in HADINEC & LUSTYK 2007).

Popis nových lokalit: 37f. Strakonické vápence, Droužetice (6749a): na železniční trati 1 km vsv. od obce, 49°17'32,1"N, 13°54'46,1"E (www.mapy.cz), 420 m n. m., roztroušeně (leg. R. Paulič 2009 CB 71589). Společně tam rostly: *Arabidopsis thaliana*, *Bromus tectorum*, *Cardamine chelidonia* (ojediněle), *Cardaminopsis arenosa*, *Erysimum durum*, *Fumaria officinalis*, *Geranium columbinum*, *Valerianella locusta*, *Veronica sublobata*, *Viola tricolor* aj. – Černíkov (u Droužetic) (6649c): výslunný trávník s křovinami při již. okraji malého borového lesíka na již. svahu návrší (kóta 488,1 m), 0,6 km záp. od osady, 49°18'04,6"N, 13°53'10,3"E (www.mapy.cz), 475 m n. m., vápenec, několik desítek rostlin (leg. R. Paulič 2009 CB 71588). Společně na lokalitě rostly: *Agrimonia eupatoria*, *Ajuga genevensis*, *Brachypodium pinnatum*, *Camelina microcarpa*, *Centaurea scabiosa*, *Cerinth minor*, *Festuca rupicola*, *Fragaria viridis*, *Holosteum umbellatum*, *Inula conyzae*, *Prunus spinosa*, *Ranunculus bulbosus*, *Sanguisorba minor*, *Trifolium montanum*, *Vicia angustifolia* atd. – Hubenov (u Únic) (6649c): výslunný trávník na vápencovém návrší mezi silnicí a záp. okrajem osady, 49°18'14,3"N, 13°52'25,2"E (www.mapy.cz), 485 m n. m., vápenec, několik desítek rostlin (leg. R. Paulič & R. Otruba 2010 CB). Na lokalitě společně rostly: *Anthyllis vulneraria*, *Arenaria serpyllifolia*, *Bromus erectus*, *Cerastium semidecandrum*, *Holosteum umbellatum*, *Luzula campestris*, *Myosotis stricta*, *M. ramosissima*, *Polygala comosa*, *Sanguisorba minor*, *Scabiosa columbaria*, *Senecio jacobaea*, *Thlaspi perfoliatum*, *Verbascum lychnitis*, *Veronica triphyllos*, *Viola hirta* atd.

Radim PAULIČ

***Botrychium lunaria* (L.) Swartz – vratička měsíční**

Vratička měsíční roste v rozsáhlém areálu zahrnujícím Evropu, Asii, severozápadní Afriku, Severní Ameriku, Grónsko, jih jižní Ameriky, jihovýchod Austrálie a Nový Zéland. V České republice se vyskytuje roztroušeně po celém území, převážně na zásaditých substrátech (CHRTKOVÁ in HEJNÝ & SLAVÍK 1988). Rostla téměř na celém území jižní části Čech, na pastvinách a kamenitých sutích, vlivem změn v krajině podstatně ustoupila. Hojněji se dosud vyskytuje v některých podokresech Šumavsko-novohradského podhůří a roztroušeně i na Šumavě (CHÁN 1999).

Popis nových lokalit: 37b. Sušicko-horaždovické vápence, Hejtná (6748a): výslunný travnatý sev. svah při sev. úpatí Pučanky jz. od obce, vápenec, 49°17'12,6"N, 13°40'17,8"E (www.mapy.cz), 500 m n. m. (leg. R. Paulič 30. 5. 2008 CB 67737). – Rabí (6747b): pastviny s vápencovými skalkami a rozptýlenými křovinami na jv. svahu návrší 0,7 km ssz. od vrcholu kóty 563,4 m (vrch Spravedlnost) sev. od obce, 49°17'23,5"N, 13°36'50,3"E (www.mapy.cz), 500 m n. m. (not. F. Kolář, P. Koutecký, P. Lepší, R. Paulič & D. Půbal 31. 5. 2009).

Na Sušicko-horaždovických vápencích je to v současnosti řídce roztroušený druh, v minulosti byl bezesporu dosti hojný (VANĚČEK 1969).

37c. Nezdické vápence, Nezdice na Šumavě (6847b): opuštěný vápencový lom na jv. svahu lesnatého návrší sev. od obce, 49°10'49,1"N, 13°36'36,8"E (www.mapy.cz), 640 m n. m., vzácně (not. R. Paulič, V. Chán & V. Žíla 8. 5. 2002; not. kolektiv 16. 6. 2007). Na území Nezdických vápenců je dnes dosti vzácný, v současnosti je známý patrně už jen od Soběšic (HADINEC & LUSTYK 2007).

37e. Volyňské Předšumaví, Vícemily (u Svaté Maří) (6949a): travnatý již. svah nad údolím potoka záp. od obce, 49°03'03,2"N, 13°50'07,1"E (www.mapy.cz), 770 m n. m., několik rostlin (leg. R. Paulič & D. Půbal 26. 6. 2008 CB 71676).

37l. Českokrumlovské Předšumaví, Černá v Pošumaví (7250d): návrší Vápenný vrch (kóta 818 m) již. od obce, 48°43'46,8"N, 14°06'46,8"E (www.mapy.cz), 790 m n. m., hojně (leg. R. Paulič 20. 6. 2008 CB 67741).

37n. Kaplické mezihoří, Vyšší Brod (7451b): Studánky, stráňky západně od penzionu Na Farmě, ca 850 m záp. od kostela, 48°35'25"N, 14°18'51"E (GPS), 750 m n. m., 5 exemplářů (not. kolektiv 14. 6. 2008). – Vyšší Brod (7451b): Studánky, 1,3 km záp. od kaple v obci, kosené louky, 48°35'25"N, 14°18'26"E (GPS), 780 m n. m., 2 exempláře (not. kolektiv 14. 6. 2008). – Rychnov nad Malší (u Dolního Dvořiště) (7352b): U Svatého Kamene, 48°39'18,6"N, 14°29'32,1"E (www.mapy.cz), 635 m n. m. kosený trávník na severozápadní straně kostela Panny Marie Sněžné (not. J. Janáková 2009). – Rychnov nad Malší (7352b): U Svatého Kamene, travnatý lem polní cesty 540 m sz. od kostela Panny Marie Sněžné, 48°39'23,4"N, 14°29'08,8"E (www.mapy.cz), 610 m n. m. (not. J. Janáková 2009). – Tichá (u Dolního Dvořiště) (7353c): 2,6 km jiz. od osady, 650 m severně od středu rakouské obce Leopoldschlag Markt, 48°37'17,2"N, 14°30'14,3"E (www.mapy.cz), 625 m n. m., v blízkosti skalních výchozů na mělké a vysychavé kamenité půdě v okraji kosené louky (not. J. Janáková 2009). – Tichá (u Dolního Dvořiště) (7353c): 2,5 km již. od osady, 1,8 km zsz. od osady Cetviny, 48°37'11,0"N, 14°31'27,5"E (www.mapy.cz), 650 m n. m., okraj zalesněného pahorku, na mělké a vysychavé kamenité půdě v okraji kosené louky (not. J. Janáková 2009). Společně na lokalitě rostla *Orobancha alba*. Fytocenologický snímek: plocha 8 m², jiv. orientace, sklon 5°, datum 22. 7. 2009, zapsala J. Janáková. E₁ 55 %, E₀ 5 %. E₁: *Thymus pulegioides* 2a, *Hieracium pilosella* 2a, *Festuca brevipila* 2m, *Trifolium aureum* 1, *Rumex acetosella* 1, *Dianthus deltoides* +, *Jasione montana* +, *Orobancha alba* +, *Lychnis viscaria* +, *Pimpinella saxifraga* +, *Silene nutans* +, *Euphorbia cyparissias* +, *Astragalus glycyphyllos* +, *Botrychium lunaria* +, *Genista germanica* +, *Festuca ovina* +, *Calluna vulgaris* +, *Trifolium repens* r, *Hypochaeris radicata* r, *Leucanthemum vulgare* subsp. *vulgare* r, *Vicia angustifolia* r, *Anthyllis vulneraria* r, *Campanula rotundifolia* r, *Viola canina* r, *Linaria vulgaris* r. E₀: *Cladonia* sp. 1.

V jihovýchodní části fytogeografického okresu Šumavsko-novohradské podhůří je považována za velmi vzácnou (cf. GRULICH in HADINEC & LUSTYK 2006), v Kaplickém mezihoří byla zaznamenána jen u Kaplice (SKALICKÝ & al. 1977) a Rožmberku (GAZDA 1970). Nové lokality nalezené v pohraničí jsou soustředěny v jihovýchodním cípu Kaplického mezihoří, v oblasti mezi Rychnovem nad Malší a Cetvinami a do prostoru západně od Studánky na rozhraní fytochorionů Kaplické mezihoří a Svatotomášská hornatina. Vratička měsíční zde roste na mělkých půdách v krátkostébelných acidofilních trávnících, spolu s *Hieracium pilosella*. V posledních několika letech bylo v jižní části Čech objeveno relativně velké množství nových lokalit vratičky měsíční (cf. např. HADINEC & LUSTYK 2009) a ani tato poněkud floristicky opomíjená oblast není výjimkou, což dokládají nové nálezy uvedené výše. Zůstává otázkou, zda je důvodem nenápadnost druhu či specifické ekologické vlastnosti. Objevení většího množství lokalit tohoto druhu v krátkostébelných porostech nejjižnější části Čech v poslední době vyvolává také úvahy o oprávněnosti zařazení v kategorii silně ohrožených taxonů květeny jižní části Čech.

Jana JANÁKOVÁ & Radim PAULIČ

***Bromus secalinus* L. – sveřep stoklasa** (obr. 1, v příloze č. 12)

Sveřep stoklasa je eurosibiřský druh s boreálně-subatlantickým rozšířením, vyskytuje se téměř v celé Evropě, v severní Africe, v Japonsku, zavlečený je v Severní Americe. Roste v polních kulturách, hlavně v obilí, na písčitém a písčitolinitém substrátu. Je to typický ozimý polní plevel (MAGLOCKÝ in ČEŘOVSKÝ & al. 1999).

V České republice byl druh v minulosti běžně rozšířený. V současné době se dosud vzácně vyskytuje v CHKO Bílé Karpaty v okolí Starého Hrozenkova (MAGLOCKÝ l. c.) a u obce Návojná (FAJMON 2004), na konci 90. let minulého století byl zaznamenán v okolí Morav-

ských Kopanic (OTÝPKOVÁ 2003), v letech 2004–2006 u Troubska na Brněnsku (SIMONOVÁ in HADINEC & LUSTYK 2006). V Červeném seznamu cévnatých rostlin České republiky (PROCHÁZKA 2001) je sverp stoklasa zařazen mezi taxony kriticky ohrožené (C1).

V jižní části Čech byl výskyt zaznamenán u Kocelovic na Blatensku, na Horažďovicku, u Rabí a Hejné na Sušicko-horažďovických vápencích, ve Volyňském Předšumaví, u Vidova v Českokrumlovském Předšumaví, u Skoronic v Kaplickém mezihoří, v Novohradském podhůří, v Budějovické a Třeboňské pánvi, u Příběnic ve Středním Povltaví, u Přestěnic v Sedlčansko-milevské pahorkatině, na Českomoravské vrchovině a u Prášil na Šumavských pláních (cf. CHÁN 1999), v roce 1948 byl nalezen u Domanic na Strakonických vápencích (MORAVEC 1972). V posledních 20 letech byl sverp stoklasa zaznamenán v roce 1997 ve Veselí nad Lužnicí v Třeboňské pánvi (KURKA in CHÁN 1999, leg. R. Kurka CB), v roce 2001 u Zbudova (LEPŠÍ & al. 2005) a v roce 2004 u Kvítkovic v Budějovické pánvi (LOSOSOVÁ & ŠUMBEROVÁ in HADINEC & al. 2004).

Popis nových lokalit: 37f. **Strakonické vápence**, Radomyšl (6649d): okraj pšeničného pole u travnaté svahovité meze se starými ořešáky na již. svahu návrší „Dominový vrch“ (kóta 499,1 m) jiv. od obce, 49°18'22,1"N, 13°56'20,5"E (www.mapy.cz), 470 m n. m., vápenec, desítky rostlin (leg. R. Paulič 2009 CB 71694, 67637, PRC).

Fytocenologický snímek č. 1: plocha 4 m², již. orientace, sklon 10°, datum 31. 7. 2009, zapsal R. Paulič. E₁ 60 %, E₀ 10 %. E₁: *Triticum aestivum* 4, *Apera spica-venti* 2m, *Arenaria serpyllifolia* agg. 2m, *Bromus secalinus* 1, *Polygonum aviculare* agg. 1, *Setaria viridis* 1, *Anagallis arvensis* +, *Euphorbia helioscopia* +, *Lamium purpureum* +, *Thymelaea passerina* +, *Veronica persica* +, *Viola arvensis* +, *Centaurea cyanus* r, *Cirsium arvense* r, *Fallopia convolvulus* r, *Sherardia arvensis* r, *Valerianella dentata* r, *Veronica arvensis* r.

Radomyšl (6649d): pšeničné pole na jiv. svahu návrší „Věno“ (kóta 486,2 m) jižně od obce, 49°18'24,8"N, 13°55'57,8"E (www.mapy.cz), 460–480 m n. m., stovky rostlin (leg. R. Paulič 2009 CB 71693, PRC).

Fytocenologický snímek č. 2: plocha 4 m², již. orientace, sklon 10°, datum 1. 8. 2009, zapsal R. Paulič. E₁ 70 %, E₀ 20 %. E₁: *Triticum aestivum* 4, *Apera spica-venti* 2m, *Bromus secalinus* 2m, *Aphanes arvensis* 1, *Myosotis arvensis* 1, *Anagallis arvensis* +, *Centaurea cyanus* +, *Convolvulus arvensis* +, *Sherardia arvensis* +, *Galium aparine* r, *Euphorbia helioscopia* r, *Silene noctiflora* r, *Vicia hirsuta* r.

Radim PAULIČ

***Carex tomentosa* L. – ostřice plstnatá**

Tento druh se vyskytuje v Evropě a na Sibiři. Konkrétně jeho areál sahá od severovýchodního Španělska na sever po střední část Švédska na východ až k Altaji a ostrůvkovitě až za jezero Bajkal, dále roste na Kavkaze a v Zakavkazí (HULTÉN 1986). V České republice má těžiště výskytu v termofytiku a nižších částech mezofytika středních a severních Čech a na jižní, střední a jihovýchodní Moravě. V ostatních částech státu je druh vzácný nebo takřka chybí. Oblastí se vzácným a okrajovým výskytem jsou právě jižní Čechy. Vyskytuje se na travnatých stráních, slatinových a střídavě vlhkých loukách a ve světlých lesích na těžších a minerálně silnějších půdách.

V dokumentaci k flóře jižní části Čech se k tomuto druhu vztahují údaje z Březnického Podbrdského – Řeteč, okraje lesíka ca 0,7 km sv. od obce (ŠTĚPÁNEK in SKALICKÝ & HROUDA 1988), Volyňského Předšumaví – na močálku nad tratí Čkyně – Lčovice u Čkyně (PROTIVA 1947), Českokrumlovského Předšumaví – u Slavkova (MARDETSCHLÄGER in ČELAKOVSKÝ 1883), z Třeboňské pánve – na suché louce u rybníka Nadymače u Soběslavi (VOPRAVIL in HOUFEK 1952) a ze Středního Povltaví – lesní okraj „U Vodáka“ na východ od Písku (VESELÝ 1943). Kromě věrohodného údaje z Březnického Podbrdského nebyly ostatní záznamy pravděpodobně doloženy herbářovým dokladem, a proto nelze vyloučit, že se jedná o determinální omyly. Lokalitu u Soběslavi považuje např. HOUFEK (1952) za pochybnou a vyžadující revizi. Nedůvěru k uvedeným historickým záznamům podporuje i skutečnost, že druh nebyl zařazen do komentovaného červeného seznamu (CHÁN 1999). Výskyt byl však na území jižní části

Čech v posledních letech bezpečně doložen: byly objeveny herbářové doklady a v terénu nalezeny nové lokality.

Popis nových a dosud nepublikovaných lokalit: 37a Horní Pootaví, Milčice (u Sušice) (6847a): louka u Milčic (leg. J. Šachl 1967 ROZ, rev. V. Grulich). – Milčice (u Sušice) (6847a): Milčice (leg. J. Vaněček 1975 KHMS, rev. V. Grulich).

38. Budějovická pánev, Chelčice (6851c): Chelčické rybníky (leg. S. Hejný 1948 PRC, rev. V. Grulich).

41. Střední Povltaví, Pukňov (u Let) (6450d): na vlhkém místě na bázi svahu údolí Pukňovského potoka, ca 0,5 km zjz. od obce, 49°31'48"N, 14°07'50,6"E (GPS), 445 m n. m., vzácně (not. M. Lepší 23. 5. 2009, leg. R. Paulič, M. Lepší et al. CB 71789).

67. Českomoravská vrchovina, Slavonice (6958c): mokřina ca 2,3 km vsv. od centra obce, 49°00'09"N, 15°22'55"E (GPS), 510 m n. m., vzácně (leg. E. Ekrťová 5. 8. 2009 CB 71146).

Výskyt u osady Pukňov nedaleko Orlíka nad Vltavou je vzdušnou čarou vzdálen pouze 8 km od lokality u obce Řeteč v Březnickém Podbrdsku. Další lokality ve Středním Povltaví leží až v okolí Zbraslavi. Naproti tomu naleziště u Slavonic má zřetelnou souvislost s dosti vzácným výskytem této ostřice na jihozápadní Moravě. Nejbližší odtud byla pozorována u Nových Syrovic (leg. V. Grulich 1988 MMI) a v lese Ochoza u Moravských Budějovic (not. P. Šmarda 1996); obě lokality již leží ve fytogeografickém okrese Moravské podhůří Vysočiny. Ve fytochorionu Českomoravská vrchovina byl druh zjištěn pouze v nejsevernější části u Prosetína (leg. T. Člupek 1885 PRC). Ve světle nově prokázaného výskytu není vyloučeno, že některé z výše citovaných historických záznamů se mohou zakládat na realitě; jak však ukázala revize v herbářových sbírkách, druh byl poměrně často chybně determinován. Jejich věrohodnost může prokázat nalezený dokladový materiál. Druh bude zařazen mezi kriticky ohrožené taxony jihočeské flóry.

Martin LEPŠÍ, Vít GRULICH & Ester EKRTOVÁ

Cerastium brachypetalum Pers. – rožec krátkoplátečný

Druh se vyskytuje v západní, jižní a střední Evropě, na východ zasahuje až po Krym. Známý je také ze severní Afriky a adventivně ze Severní Ameriky. V České republice nachází těžiště výskytu v termofytiku a teplejších částech mezofytika (SMEJKAL in HEJNÝ & SLAVÍK 1990). Tomu odpovídá i rozšíření v jižní části Čech, kde je udáván především z vltavských strání Středního Povltaví. Zcela první údaj pochází od Zvíkova a Orlíka z 19. století (DĚDEČEK in ČELAKOVSKÝ 1877). Nověji byl druh z této oblasti potvrzen až v roce 1991 V. Chánem a M. Štechem u Zvíkovského Podhradí (CHÁN 1999) a v roce 2005 u Orlíka nad Vltavou (LEPŠÍ & al. 2007, doklad v CB). Dále byl druh nalezen na 7 lokalitách v údolí Vltavy v úseku mezi Albrechticemi nad Vltavou a Píseckou Smolčí (HAVLÍČEK 1995) a na skalách v údolí Smutné u Radčic nedaleko Bechyně a na nádraží v Bechyni (DOUDA 2003). Mimo tuto oblast je ještě známý a pravděpodobně zavlečený od Myslko vic u Soběslavi v Třeboňské pánvi (SMEJKAL in HEJNÝ & SLAVÍK 1990). V jižní části Čech je považován za silně ohrožený druh (CHÁN 1999). Je vázán především na říční údolí, kde osidluje keřnaté a skalnaté stráně. Obsazuje travnaté okraje a světliny teplomilných lesů, řidčeji suché meze a železniční násypy.

Popis nových a dosud nepublikovaných lokalit: 37b. Sušicko-horaždovické vápence, Velké Hyčče (6648c): ca 0,3 km sv. od kostela v obci, v lemu borového lesa na okraji sušší louky, 49°18'06"N, 13°40'12"E (GPS), 460 m n. m, několik exemplářů (leg. M. Lepší 27. 5. 2006 CB 51450).

38. Budějovická pánev, Včelná (7052d): okraj kolejiště u železniční stanice v obci, 48°55'29"N, 14°26'59"E (GPS), 430 m n. m. (leg. M. Lepší 25. 4. 2009 CB 73213). – České Budějovice (7052b): ve slepé koleji na překladovém nádraží, poblíž pěší lávky přes nádraží, 48°58'11"N, 14°29'22"E (GPS), 390 m n. m., několik desítek exemplářů (leg. M. Lepší & A. Jírová 20. 4. 2009 CB 73325).

40a. Písecko-hlubocký hřeben, Hněvkovice (u Týna nad Vltavou) (6852b): skalky při Vltavě (levý břeh) jižně od obce (leg. F. Skůpa 9. 5. 1975 CB 61794, rev. M. Lepší).

41. Střední Povltaví, Kožlí (6450d): suché stráňky a okraj lesa na sev. okraji osady, 49°31'3,8"N, 14°08'53,0"E (GPS), 400 m n. m., vzácně (leg. M. Lepší 23. 5. 2009 CB 73492). – Orlík nad Vltavou (6451c): Krkavčí skála nad levým břehem Vltavy jv. od osady Staré Sedlo, 49°29'59"N, 14°10'46"E (www.mapy.cz), 470 m n. m., hojně (leg. R. Paulič & M. Lepší 25. 5. 2006 CB 63973, PRC). – Nevězice (6550b): suchá kosená louka a okraj pole ca 300 m již. od kaple v obci, 49°28'31"N, 14°09'11"E (GPS), 440 m n. m., roztroušeně (leg. M. Lepší & P. Lepší 22. 5. 2009 CB 73484, leg. R. Paulič 22. 5. 2009 PRC). – Kučeř (6551c): paseka v kulturním boru ca 1,6 km záp. od středu osady Vůsí, svahy k Orlické vodní nádrži, 49°24'36"N, 14°14'05"E (GPS), 380 m n. m., hojně (leg. M. Lepší 28. 4. 2009 CB 73148). – Malé Nepodřice (u Dobeve) (6650d): skály na levém břehu Otavy u samoty Vápenice jv. od osady (leg. R. Slaba 15. 6. 1966 CB 70509, rev. M. Lepší). – Vráž (6650b): travnatý svah nad levým břehem Otavy v. od Staré Vráže (leg. J. Moravec 7. 5. 1959 PRA, rev. R. Paulič). – Zvíkovské Podhradí (6551c): skály nad Otavou pod hradem Zvíkov (leg. J. Moravec 22. 6. 1960 PRA, rev. R. Paulič).

Na Sušicko-horaždovických vápencích, v Budějovické pánvi ani Písecko-hlubockém hřebeni nebyl druh doposud zaznamenán. Do Budějovické pánve byl druh zavlečen podél železnice, původ lokality u Velkých Hydčic je nejasný, nelze zcela vyloučit přirozený výskyt vzhledem blízkosti údolí Otavy. Lokality ve Středním Povltaví a Písecko-hlubockém hřebeni dokládají souvislý výskyt druhu podél Vltavy mezi Orlíkem a Hněvkovicemi. Rožec krátkoplátečný patří v jižních Čechách mezi druhy provázející průlomová údolí velkých řek s občasným výskytem na synantropních biotopech (železnice) (obr. 2).

Martin LEPŠÍ

Coronopus didymus (L.) Sm. – vranožka podvojná

Tento jihoamerický druh byl již v tomto seriálu komentován vzhledem k nově objeveným lokalitám ve Křemži na Křemžských hadcích a u Soběslavi v Třeboňské pánvi (LEPŠÍ in CHÁN & al. 2006).

Popis nové lokality: 38. Budějovická pánev, Boršov nad Vltavou (7052d): okraj pole ca 100 m záp. od železniční stanice, 48°55'36"N, 14°26'33"E (GPS), 410 m n. m., roztroušeně (leg. M. Lepší 9. 6. 2009 CB 73909). Tato lokalita je čtvrtým záznamem druhu v jižní části Čech, kromě výše zmiňovaných výskytů byl druh zaznamenán také v Pelhřimově (LEPŠÍ l. c.).

Martin LEPŠÍ

Dipsacus laciniatus L. – štetka laločnatá (obr. 3 v příloze č. 12)

V minulém díle tohoto cyklu byla štetka laločnatá objevena jako nový druh pro jihočeskou květenu – byly publikovány dvě lokality v Budějovické pánvi a jedna lokalita v Novohradských horách (HAVRÁNEK in LEPŠÍ & LEPŠÍ 2009). V roce 2009 byly zaznamenány další nové lokality, které dokládají, že druh byl doposud přehlížen. Štetka laločnatá patří k relativně teplomilným druhům a v chladnějších územích České republiky nebyla dosud známa, proto je výskyt v jižní části Čech a zvláště v Novohradských horách a na Českomoravské vysočině, pozoruhodný a naznačuje možnost současného šíření druhu (cf. JOZA & MAREK 2008).

Popis nových lokalit: 37p. Novohradské podhůří, Rudolfovo (7053a): v zanedbané zahradě na již. okraji města, 48°59'10,5"N, 14°32'29,7"E (www.mapy.cz), 480 m n. m. (not. M. Lepší 11. 8. 2009). – **38. Budějovická pánev,** Netolice (6951a): okraj silnice České Budějovice – Netolice, na sv. okraji města, 49°03'21,4"N, 14°12'08,6"E (GPS), 420 m n. m., ca 100 exemplářů (leg. M. Lepší & P. Lepší 28. 7. 2009 CB 73872). – **67. Českomoravská vrchovina,** Jindřichův Hradec (6856c): jižní okraj města, poblíž silnice do Českých Budějovic, 49°07'45,2"N, 15°00'06,5"E (GPS), 460 m n. m., ruderalní plocha, do deseti exemplářů (leg. M. Lepší & P. Lepší 5. 8. 2009 CB 73893).

Z morfologického pohledu je velmi zajímavá populace u Netolic, kde některé rostliny přesahovaly výšku 4 metrů (uváděná maximální výška je 2 m) a měly celistvé, nikoliv typicky peřenolaločné listy, které jsou udávány jako významný determinační znak proti *D. fullonum* (ŠTĚPÁNEK in KUBÁT & al. 2002). Další znaky odpovídaly popisu typických rostlin, tj. koruna

byla bělavá, zákrovní listeny krátké a nevýrazně nahoru ohnuté (viz obr. 3 v příloze č. 12) a listy na okraji štětinatě brvité. Ačkoliv se v blízkém okolí vyskytovala i *Dipsacus fullonum*, nebyly pozorovány přechodné formy. Rostliny v ostatních pozorovaných jihočeských populacích měly laločnaté listy a nedosahovaly tak značné výšky.

Martin LEPSÍ & Petr LEPSÍ

***Doronicum pardalianches* L. – kamzičník srdčitý**

Jedná se o západoevropský druh, který se v České republice občas pěstuje či pěstoval pro okrasu či jako léčivka a vzácně zplaňuje. Jedinou oblastí České republiky, kde se druh v současnosti adventivně vyskytuje, jsou jižní Čechy. Jako zplanělý roste v Terčině údolí u Nových Hradů, kde byl naposledy ověřen v roce 2007 (not. P. Lepší). Dále byl doložen z parku u zámku Orlík, kde byl zřejmě vysazen a zdomácněl. Tento výskyt se však v posledních letech opakovaně nedařilo ověřit. Poprvé byl v tomto území zaznamenán V. Bezpalcem v zaříznutém údolí pod Orlíkem již na konci 19. století (ŠTECH in SLAVÍK & ŠTĚPÁNKOVÁ 2004) a byl mylně považován za původní druh české flóry (DOMIN 1902). Druh byl zde naposledy ověřen M. Markem 8. 8. 1993 (LEPSÍ & al. 2007). Od té doby bylo po něm opakovaně neúspěšně pátráno. Zajímavost nového ověření spočívá v tom, že při marných pokusech v letech 2000 a 2002 M. Štech s jistotou navštívil přesné místo současného výskytu. V roce 2005 se společného průzkumu pracovníků jihočeské pobočky ČBS zúčastnil i M. Marek, který přesné místo znal z dřívějších let a ani s jeho pomocí nebyl druh znovu ověřen. Možným vysvětlením je přehlédnutí sterilních rostlin v letním období, které je však vzhledem k nápadnosti rostliny, velikosti přízemních listů a intenzitě průzkumu téměř neuvěřitelné a zdůrazňuje význam optimální fenologické fáze pro ověřování výskytů některých druhů rostlin. Nelze vyloučit ani možnost, že druh může procházet v některých letech dormantní fází.

Popis ověřené lokality: 41. **Střední Povltaví**, Orlík nad Vltavou (6450d): listnatý les na jižním svahu pod kapličkou na ostrohu na levém břehu Vltavy ca 0,55 km zsz. od zámku Orlík, 49°30'52,0"N, 14°09'47,3"E (GPS), 380 m n. m., porost sterilních listů ca 3×5 m, 2 kvetoucí exempláře (leg. M. Štech 23. 5. 2009 CBFS).

Milan ŠTECH

***Draba nemorosa* L. – chudina hajní**

Druh byl pro území jižní části Čech poprvé nalezen v roce 2005 zavlečený v čerstvě vyšetřené kulturní louce u Křenova v Českokrumlovském Předšumaví (LEPSÍ & LEPSÍ in CHÁN & al. 2006). Chudina hajní se pravděpodobně v současnosti šíří, což naznačují nově objevené lokality v roce 2008 v kolejišti železniční zastávky Velký Bor na Horažďovicku (PIVOŇKOVÁ in HADINEC & LUSTYK 2009) a v kulturní louce u obce Krty na Strakonických vápencích (PAULIČ in HADINEC & LUSTYK 2009).

Popis nové lokality: 38. **Budějovická pánev**, České Budějovice (7052b): v kosených trávnících v okolí budov na překladovém nádraží, poblíž přejezdu silnice do Nových Hodějovic, 48°57'46"N, 14°29'29"E (GPS), 390 m n. m., velmi hojně (leg. M. Lepší & A. Jírová 20. 4. 2009 CB 73902).

Martin LEPSÍ

***Eriophorum gracile* Koch – suchopýr štíhlý**

Suchopýr štíhlý je druhem s boreálně-cirkumpolárním areálem, zahrnujícím vedle větší části Evropy (vyjma Středomoří) a severní části Asie také boreální zónu Severní Ameriky. V České republice roste nejčastěji v mezotrofních rašeliníštích a na zrašeliněných březích mezotrofních až oligotrofních rybníků (PROCHÁZKA in ČEŘOVSKÝ & al. 1999). V důsledku dramatického úbytku těchto stanovišť v průběhu 2. poloviny 20. století suchopýr štíhlý dnes patří mezi celostátně kriticky ohrožené taxony (PROCHÁZKA 2001) s asi 10 existujícími lokalitami (PROCHÁZKA in ČEŘOVSKÝ & al. 1999).

Těžiště výskytu v jižní části Čech bylo vždy v Třeboňské pánvi, kde se druh i dnes vyskytuje na více lokalitách – NPR Ruda, PR Rašeliniště Hovívna (ALBRECHT & al. 2003) a PR Borkovic-ká blata (ABAZID & al. 2010). Dále je udáván z jedné lokality v Jihlavských vrších a dva historické údaje pocházejí z Blatenska (CHÁN 1999). Nedávno byla nalezena rovněž nová lokalita v západočeské části Šumavy v okolí bývalé obce Zhůří (KOPTÍK in EKRT & PŮBAL 2009), která je asi 1 km vzdálená od nedaleké lokality zjištěné na Zhůří v letech 1994–1996 (ŘEPKA & LUSTYK 1998). Nově objevená lokalita je prvním známým údajem o výskytu *Eriophorum gracile* na Táborsku.

Popis nové lokality: 42b. Táborsko-vlašimská pahorkatina, Podolí (u Ratibořických hor) (6554a): severozápadní část PP Jesení, ca 1,6 km sv. od středu osady, 49°28'36,4"N, 14°44'54,1"E (GPS), 475 m n. m., v přechodovém rašeliništi z okruhu svazu *Sphagno recurvi*-*Caricion canescens*, 8 fertilních lodyh (leg. J. Koptík 21. 8. 2009 CB 73854).

Fytoocenologický snímek: plocha 25 m², orientace zjz., sklon 1°, datum 17. 6. 2009, zapsal J. Koptík. E₁ 65%, E₀ 60%. E₁: *Menyanthes trifoliata* 3–4, *Holcus lanatus* 2a, *Anthoxanthum odoratum* 1, *Festuca rubra* agg. 1, *Valeriana dioica* 1, *Carex canescens* +, *C. echinata* +, *C. panicea* +, *C. rostrata* +, *C. vesicaria* +, *Cirsium palustre* +, *Dactylorhiza majalis* subsp. *majalis* +, *Eleocharis* cf. *mamillata* +, *Equisetum palustre* +, *Eriophorum gracile* +, *Galium uliginosum* +, *Juncus effusus* +, *Lysimachia vulgaris* +, *Potentilla erecta* +, *Ranunculus flammula* +, *R. repens* +, *Scirpus sylvaticus* +, cf. *Veronica scutellata* +, *Alnus glutinosa* juv. r, *Caltha palustris* r, *Carex diandra* r, *Equisetum fluviatile* r, *Juncus filiformis* r, *Luzula multiflora* r, *Myosotis nemorosa* r, *Ranunculus auricomus* agg. r, *Salix cinerea* r. E₀: *Sphagnum teres* 4, *S. flexuosum* +.

Vzhledem k malému počtu kvetoucích lodyh i faktu, že druh na lokalitě roste v poměrně zapojeném porostu, je budoucnost této populace značně nejistá. V roce 2009 byla navíc v rámci péče o území prohrnuta stružka vedoucí středem populace (jejíž existence však v té době nebyla známa), takže se některé ramety ocitly přímo na prosychajícím okraji stružky. Vliv tohoto zásahu na populaci nelze zcela předvídat, nicméně bylo doporučeno tento zásah neopakovat a případně provést opětovné zahrnutí stružky.

Jiří KOPTÍK

Filipendula vulgaris Mill. – tužebník obecný

Areál druhu zahrnuje Evropu, Sibiř (po Angaru), Malou Asii, Kavkaz a severní Afriku (pohoří Atlas). Typickým biotopem jsou výslunné travnaté a keřnaté stráně, sušší popř. střídavě vlhké louky, lesní okraje a světliny, řidčeji okraje cest a železniční náspy. Centrum rozšíření v České republice leží v termofytiku a v navazujícím mezofytiku, v oreofytiku chybí (SMEJKAL in SLÁVÍK 1995).

Tužebník obecný je v jižní části Čech mimořádně vzácným druhem. Pouze ze severní části regionu, zvláště z Březnického Podbrdsk, existuje větší počet historických údajů. V ostatních územích známého výskytu (Střední Povltaví, Horažďovicko, Třeboňská pánev, Táborsko-vlašimská pahorkatina, Českomoravská vrchovina) byly zaznamenány pouze ojedinělé výskyty, které nebyly po dlouhou dobu ověřeny CHÁN (1999). Na konci 90. let 20. století byla známa pouze 1 existující lokalita u Týnčan (již těsně za hranicemi jižní části Čech; CHÁN 1999). Nové lokality byly objeveny u Českého Krumlova v Českokrumlovském Předšumaví (LEPŠÍ in HADINEC & al. 2003) a u Droužetic na Strakonických vápencích (PAULÍČ & CHÁN in HADINEC & LUSTYK 2007). Výskyt na Českokrumlovsku je zřejmě druhotný, rostliny sem byly asi zavlečeny.

Popis nových lokalit: 38. Budějovická pánev, Radomilice (u Dřítně) (6851d): loučka u cesty na severní straně kolejí, 0,1 km zsz. od železniční zastávky Záblatíčko, 49°07'32,2"N, 14°15'44,4"E (www.mapy.cz), 395 m n. m., asi 30 rostlin (leg. V. Grulich & A. Vydrová 3. 8. 2009 BRNU). – Radomilice (6851 d): mírně vlhká louka ze Svozu *Molinion* na severovýchodním mírném svahu Sovího vrchu mezi Radomilickým potokem a širokou obchvatnou stokou, 850 m sz. od železniční zastávky Radomilice, 870 m zsz. od kostelíka na jz. okraji obce Záblatíčko, 49°07'49,2"N,

14°15'22,9"E (www.mapy.cz), 396 m n. m., asi 10 rostlin roztroušeně v okruhu cca 10 m (not. J. Albrecht 28. 5. 2009). – Radomilice (6851d): mezofilní kulturní pravidelně kosené louky (sv. *Arrhenatherion* s přechody ke sv. *Molinion*) na jž. mírném svahu sv. od široké obchvatné stoky nad nivou Radomilického potoka, 820 m ssz. od železniční zastávky Radomilice, 680 m ssz. od kostelíka na jz. okraji osady Záblatičko, 49°07'53,0"N, 14°15'34,5"E (www.mapy.cz), 395 m n. m., asi 15 rostlin roztroušeně v okruhu cca 25 m (not. J. Albrecht 28. 5. 2009). Nejblíže k Radomilicím byly známy výskyty u Čičenic, Záblatí a Újezdu (cf. CHÁN l. c.). Poněkud překvapuje, že druh zde dosud ucházel pozornosti, ačkoli přírodní rezervace Radomilická mokřina patří mezi botaniky občas navštěvované lokality. – České Budějovice (7052b): trávník v areálu Zemědělské fakulty Jihočeské univerzity ve Čtyrech Dvorech při záp. okraji města, 48°58'39"N, 14°26'57"E (www.mapy.cz), 380 m n. m., ojedíněle (not. R. Paulič 2007).

Vít GRULICH & Josef ALBRECHT

***Fumaria schleicheri* Soyer-Willemet – zemědým Schleicherův**

Druh se vyskytuje ve střední a jižní Evropě na východ je rozšířen až po západní Sibiř, střední Asii, severovýchodní Írán a Kavkaz. Roste na okrajích polí, vinic, apod., vzácně i v intravilánu sídel (výkopy, zbytky materiálu po stavbách atd.). Souvislé a stálé rozšíření je v České republice vázáno na termofytikum a sousedící fytochoriony mezofytika (SMEJKAL in HEJNÝ & SLAVÍK 1988). Z jižních Čech existuje pouze velmi málo údajů a lze předpokládat, že jednotlivé populace náhodně vznikají díky přísunu diaspor z teplejších území a po čase zase zanikají. V posledních desetiletích byl zemědým Schleicherův zaznamenán v roce 1993 na Blatenskú v Chanovic (SUDA in ŠÍDA 1998), v roce 2001 v Novohradském podhůří u Nových Hradů (ŠERÁ in LEPŠÍ & al. 2005) a v Budějovické pánvi v roce 1991 na nádraží v Ražicích (CHÁN 1999) a v roce 2005 v zástavbě v Českých Budějovicích v ulici Antonína Sovy (KOUTECKÝ in HADINEC & LUSTYK 2007). Později byly zjištěny další dva výskyty v Českých Budějovicích, které jsou uvedeny v tomto příspěvku. Naopak v ulici Antonína Sovy bylo několik jedinců pozorováno naposledy v květnu 2007, v průběhu toho roku lokalita zanikla při opravách fasády přilehlého domu a chodníku před ním.

Popis nových lokalit: 38. Budějovická pánev, České Budějovice (7052b): ruderalizovaný pruh trávy mezi patou zdi Školního zemědělského podniku Jihočeské univerzity a příkopem přilehlé silnice na rohu ulic Na Sádkách a Na Zlaté stoce v záp. části města, 48°58'31,4"N, 14°27'22,6"E (www.mapy.cz), 385 m n. m., několik exemplářů (not. P. Koutecký červen 2007). – České Budějovice (7052b): sídliště Máj na záp. okraji města, rozšlapany trávník u zadního vchodu panelového domu na adrese Karla Štěcha 12, 48°59'18,1"N, 14°26'15,0"E (www.mapy.cz), 395 m n. m., jeden mohutný bohatě větvený exemplář (leg. P. Koutecký 11. 6. 2009 CBFS, CB).

Petr KOUTECKÝ

***Hieracium kalksburgense* Wiesb. – jestřábník skalkový**

Jestřábník skalkový je rozšířený ve střední a východní Evropě, na západ zasahuje do západní části Německa a Švýcarska, na sever do Polska, Skandinávie a severozápadního Ruska, na východ do střední části evropského Ruska, na jih do severní Itálie, Chorvatska, Srbska, Černé Hory a Rumunska. V České republice se vyskytuje velmi vzácně, především v termofytiku, okrajově zasahuje i do mezofytika, ojedíněle byl zaznamenán v oreofytiku. Roste v severozápadních a středních Čechách, na jižní Moravě, uváděn je ze Šternberka a Lipníka nad Bečvou, kdysi rostl i v Krkonoších. Vyhledává travnaté svahy, skalní výchozy, lesní lemy; roste především na hlinitých až hlinitojílovitých, často kamenitých, sušších, slabě kyselých až zásaditých půdách (CHRTEK in SLAVÍK & ŠTĚPÁNKOVÁ 2004). Alespoň v části areálu (zřejmě i včetně České republiky) jde o primární hybridy mezi *Hieracium cymosum* a *Hieracium pilosella*, rostoucí pouze ve směsných populacích rodičovských druhů. V Červeném seznamu cévnatých rostlin České republiky (PROCHÁZKA 2001) je jestřábník skalkový řazen do skupiny druhů kriticky ohrožených (C1).

V jižní části Čech nebyl tento taxon dosud zaznamenán, nejbližše se vyskytuje u Nalžovic na Příbramsku ve Středním Povltaví (MALÍČEK 2007).

Popis nové lokality: 41. Střední Povltaví, Oslov (6551c): skalnaté svahy nad levým břehem Vltavy 2 km vsv. od kostela v obci, 49°24'11,8"N, 14°14'16,9"E (GPS), 380 m n. m., ojediněle (leg. R. Paulič, M. Soukup & M. Štech 16. 7. 2009 CB 72123, rev. J. Chrtek). Společně na lokalitě rostly: *Anthericum ramosum*, *Asplenium septentrionale*, *Aurinia saxatilis* subsp. *arduini*, *Campanula glomerata*, *Cardaminopsis arenosa*, *Dianthus carthusianorum*, *Festuca pallens*, *Hieracium cymosum*, *H. pilosella*, *H. schmidtii*, *Hylotelephium maximum*, *Jasione montana*, *Orobanche purpurea*, *Polypodium vulgare*, *Potentilla arenaria*, *Verbascum lychnitis*, *Vincetoxicum hirundinaria*, *Viola tricolor* subsp. *saxatilis* aj.

Vzhledem k jediné nalezené lokalitě navrhuje zařadit jestřábník skalkový do kategorie kriticky ohrožených taxonů jihočeské květeny (sensu CHÁN 1999).

Radim PAULIČ & Jindřich CHRTEK

***Hieracium stoloniflorum* W. et K. – jestřábník výběžkokvětý**

Jedná se o hybridogenní jestřábník morfologicky stojící mezi *H. aurantiacum* a *H. pilosella* avšak je blíže k druhému z uvedených rodičů. Vyskytuje se ostrůvkovitě v evropských pohorích (Alpy, Šumava, Krkonoše, Karpaty), odlehlé lokality se nacházejí v Bosně a Hercegovině. Roste na lukách, okrajích cest a na často narušovaných místech ve společenstvech svazů *Nardo-Agrostion tenuis* a *Violion caninae* a jejich mezofilních derivátech. V České republice je udáván vzácně z Krkonoš, Šumavy a Ještědského hřbetu (CHRTEK in SLAVÍK & ŠTĚPÁNKOVÁ 2004). Na území jižní části Čech byl poprvé zaznamenán v roce 1909 u bývalé obce Knížecí Pláně na Šumavských pláních. Recentně je udáván z Královského hvozdu z Hadího vrchu u zaniklé obce Zhůří u Železných Rud a z Šumavských plání u Zhůří u Kašperských Hor a Knížecích Plání (PROCHÁZKA in HADINEC & al. 2003). Druh by měl být zařazen mezi kriticky ohrožené taxony jihočeské flóry (sensu CHÁN 1999).

Popis nové lokality: 371. Českokrumlovské Předšumaví, Zlatá Koruna (7152a): pravidelně kosený suchý jižně exponovaný trávník na místě bývalé skalky okrasných rostlin v horní části obce, 48°51'07"N, 14°21'24"E (GPS), 520 m n. m. (leg. M. Lepší & P. Lepší 19. 7. 2009 CB 73899; det. J. Chrtek 2009). Rostliny pravděpodobně vznikly spontánně hybridizací mezi jedinci druhu *H. aurantiacum*, který byl v minulosti na skalce pěstován, a druhu *H. pilosella*, který doposud roste na přilehlé mezi. Jestřábník oranžový po zanedbání skalky před několika lety pravděpodobně vymizel. Podobný spontánní vznik tohoto taxonu hybridizací *H. pilosella* a pěstovaného *H. aurantiacum* je znám např. v Německu, Nizozemí, Švédsku a Severní Americe (CHRTEK l. c.).

Martin LEPŠÍ

***Misopates orontium* (L.) Rafin. – šklebivec přímý**

Příspěvek navazuje na dřívější práci publikovanou v tomto cyklu (CHÁN et al. 1999). Výskyt šklebivce přímého byl na níže uvedené lokalitě objeven V. Chánem v polovině 50. let minulého století (V. Chán, ústní sděl. 2007). Jediná rostlina se v roce 2009 objevila poté, co byl v zimě 2008–2009 částečně vyřezán nálet v zarůstajícím lomě, a tím vznikla na několika místech obnažená plocha porostlá především druhy *Arrhenatherum elatius* a *Koeleria pyramidata*; po mnoha letech se na lokalitě objevila také *Galeopsis angustifolia*. Šklebivec přímý je v jižní části Čech recentně znám u Strakonice na Strakonických vápencích a u Mačkova na Blatensku (PAULIČ in HADINEC & LUSTYK 2007).

Popis lokality: 37f. Strakonické vápence, Rovná (6749b): PP Pastvina u Preštic, 0,7 km již. od obce, horní okraj opuštěného vápencového lomu, 49°16'39,6"N, 13°57'11,2"E (GPS), 425 m n. m., 1 rostlina (not. R. Paulič 27. 7. 2009). Společně byly na svahu lomu zaznamenány druhy: *Acinos arvensis*, *Alyssum alyssoides*, *Arenaria serpyllifolia*, *Artemisia scoparia*, *Camelina microcarpa*, *Centaurea stoebe*, *Galeopsis angustifolia*, *Microrrhinum minus*, *Scabiosa ochroleuca*, *Teucrium botrys* aj.

Radim PAULIČ

***Orobancha purpurea* Jacq. subsp. *purpurea* – zářaza nachová pravá**

Základní informace o tomto kriticky ohroženém druhu jihočeské květeny a popis jediné lokality byly již v tomto seriálu publikovány (CHÁN & al. 2001). Tento příspěvek přináší aktuální informace o stavu populace, kterou se nedařilo v následujících letech po objevení lokality ověřit, a dále zpřesňuje lokalizaci, především o zeměpisné souřadnice. Jihočeská lokalita byla poprvé objevena V. Žílou na exkurzi vedené v roce 1989 V. Skalickým, na terasách skal nad Vltavou u obce Oslov ve Středním Povltaví. Tehdy byl zjištěn pouze jediný exemplář. Lokalitu se podařilo znovu ověřit až 2. 8. 2006 M. Soukupovi, který na lokalitě zaznamenal 18 rostlin. V roce 2009 bylo naleziště znovu ověřeno a zaměřeno přístrojem GPS.

Popis lokality: 41. Střední Povltaví, Oslov (6551c): lesní světlina na jv. orientovaném skalnatém svahu (sklon ca 15°) průlomového údolí Vltavy na levém břehu ca 2 km vsv. od kostela v obci, geologický podklad tvoří usměrněný amfibol-biotitický granodiorit (červenský typ) ovlivněný mylonitizací, 49°24'12,1"N, 14°14'16,9"E (GPS), 380 m n. m., ca 9 exemplářů na *Achillea styriaca* (not. M. Soukup, M. Štech a R. Paulič 16. 7. 2009). V okolí rostly druhy *Achillea styriaca*, *Anthericum ramosum*, *Astragalus glycyphyllos*, *Campanula persicifolia*, *Cardaminopsis arenosa*, *Carpinus betulus*, *Centaurea triumfettii* subsp. *axillaris*, *Clinopodium vulgare*, *Corylus avellana*, *Digitalis grandiflora*, *Euphorbia cyparissias*, *Festuca pallens*, *Galium sylvaticum*, *Hypericum perforatum*, *Juniperus communis*, *Lychnis viscaria*, *Poa nemoralis*, *Pyrethrum corymbosum*, *Rhamnus cathartica*, *Rosa elliptica*, *Silene nutans*, *Stellaria holostea*, *Thymus pulegioides*, *Trifolium alpestre*, *Vincetoxicum hirsutiflorum*. Ohrožení spočívá v zastínění světliny rozrůstajícím se okolním lesem, na které se populace vyskytuje, nebo přímou likvidací lokality.

Milan SOUKUP & Martin LEPŠÍ

***Pyrola media* Swartz – hruštička prostřední**

V Evropě se hruštička prostřední vyskytuje od Britských ostrovů po Ural, na sever zasahuje do Skandinávie až k 71° sev. šířky, na jihu roste ještě v horách severní Itálie a v jihovýchodní části Balkánského poloostrova, chybí v jižních oblastech evropské části bývalé SSSR. Izolované výskyty byly zaznamenány na Krymu a Kavkazu. V Asii se druh vyskytuje pouze v jižní části západní Sibíře a na východ až po horní Jenisej (KŘÍSA in HEJNÝ & SLAVÍK 1990). V České republice se hruštička prostřední v současné době vyskytuje jen velmi vzácně, její rozšíření je mezerovité a nerovnoměrné a to zejména ve vyšších polohách mezofytika. Zdá se, že největší koncentrace lokalit tohoto druhu v celé České republice je v Šumavsko-novohradském podhůří (CHÁN 1999), což také potvrzují dvě ze tří níže nově nalezených lokalit. Druh s oblibou vyhledává světlé, avšak vlhčí lesy, zejména borové a bukové, nebo jejich okraje.

V jižní části Čech byl druh po roce 1990 ověřen nebo nově nalezen na Čkyňských vápencích, ve Volyňském, Libínském, Prachatickém a Chvalšinském Předšumaví, v Budějovické a Třeboňské pánvi, na Českomoravské vrchovině a v Boubínsko-stožecké hornatině.

Popis nových lokalit: 37e. Volyňské Předšumaví, Křesanov (u Vimperka) (6948a): ca 700–850 m sev. od kaple v obci, 865–880 m n. m., světlý borový les s příměsí břízy bělokoré na záp., sz. a sev. svahu vrchu Loužka (kóta 899,2 m) (not. D. Půbal 1. 4. 2010 a 15. 4. 2010). V úseku ca 500 m dlouhém, ohraničeném západním a východním okrajem lesa uvedeného vrchu, se roztroušeně na příhodných stanovištích vyskytují desítky až stovky rostlin. Nejbohatší zjištěná naleziště jsou: 49°04'24,4"N, 13°44'23,6"E; 49°04'28,2"N, 13°44'27,6"E a 49°04'33,9"N, 13°44'42,8"E (GPS). Z Volyňského Předšumaví byly do současné doby zaznamenány lokality v okolí Bohumilic, Krušlova, Záhoříčka u Čkyně (PROTIVA 1947), Veřechova (VANĚČEK 1969), Pravětína (PIECHOVÁ 1980, PAVLÍČKO 1996), Veselky (PAVLÍČKO 1996), Trhonína, Buku (PŮBAL in HADINEC & al. 2003, PŮBAL 2006), Šumavských Hoštic (PŮBAL 2006), Novosedel (PAULIČ & LEISCHNER in HADINEC & LUSTYK 2006) a Milčic u Kraselova (PAULIČ & LEISCHNER in HADINEC & LUSTYK 2007).

37h. Prachatické Předšumaví, Horouty (u Husince) (6949d): 1,1 km a 0,8 km jv. od středu obce, ca 580 a 660 m n. m., borový les na již. a sz. svahu vrchu Pintovka (kóta 682 m) (not.

D. Půbal 9. 7. 2009 a 21. 3. 2010). Na uvedených úbočích vrchu Pintovka byly nalezeny celkem dvě menší populace o rozloze ca 6 m², konkrétněji lokalizované: 49°02'06"N, 13°57'53"E a 49°02'20"N, 13°57'49"E (www.mapy.cz). V Prachatickém Předšumaví byl druh zaznamenán u Kralovic (S. Hejný 1944 PRC), Těšovic (S. Kučera 1970 CB), z širšího prostoru mezi Prachaticemi a Husincem (PAVLÍČKO & VONDRÁK 1995, VONDRÁK in PAVLÍČKO 1996, CHÁN 1999, NAUŠ 2004), dále pak u Vojslavic (PŮBAL in HADINEC & al. 2004, PŮBAL 2006), Chlístova, Švihova, Dvorů u Lažišť (PŮBAL 2006) a Hlásné Lhoty (EKRT & PŮBAL 2009).

89. Novohradské hory, Bělá (u Malont) (7353b): ca 1,4 km sv. od kapličky v osadě, 48°39'56,5"N, 14°35'57,8"E (GPS), 830 m n. m., okraj bučiny a lesní cesty, několik exemplářů (leg. M. Lepší 2006 CB 51202). Z Novohradských hor nebyly do současné doby známy žádné údaje o výskytu tohoto druhu (CHÁN 1999).

David PŮBAL

***Rubus occidentalis* L. – ostružiník ojíňený**

Tento ostružiník s nápadně bíle ojíňeným prýtem pochází z východní části Severní Ameriky. V Evropě se občas pěstuje jako ovocný keř a ojediněle zplaňuje (TRÁVNÍČEK & HAVLÍČEK in KUBÁT & al. 2002). V České republice byl adventivně zaznamenán na několika málo místech na Moravě a ve Slezsku, ale lokality nebyly doposud publikovány (TRÁVNÍČEK in litt. 2010). V Čechách nebylo jeho zplanění doposud pozorováno.

Popis nové lokality: 37p. **Novohradské podhůří**, Adamov (6953c): okraj lesní cesty na sev. svahu vrchu Baba, ca 300 m ssz. od vrcholu, 49°00'15,8"N, 14°33'31,9"E (GPS), 570 m n. m., jeden malý sterilní polykormon (leg. M. Lepší 11. 8. 2009 CB 73277). Lokalita pravděpodobně vznikla vyvezením rostlinného odpadu s částí ostružiníku do příkopu cesty.

Martin LEPŠÍ

***Spergularia salina* J. et C. Presl – kuřinka solná**

Jedná se o obligátně halofytní druh, jenž se hojně vyskytuje zejména podél mořského pobřeží od Středozemí po severní Evropu, dále pak ve východní Asii a Severní a Jižní Americe. Zavlečen je též na Novém Zélandu. Kuřinka solná se izolovaně vyskytuje na vnitrozemských slaniskách střední a východní Evropy, kontinentální Asie, Ameriky a Afriky (DVOŘÁK in HEJNÝ & SLAVÍK 1990, FRIEDRICH 1979, HARTMAN & RABELER 2005, DEQUAN & RABELER 2001).

V České republice se v minulosti poměrně běžně vyskytoval na slaniskách v termofytiku severních Čech a jižní Moravy. V průběhu 20. století byla tato citlivá stanoviště z větší části zničena. Došlo k dramatickému ústupu druhu, podobně jako v případě celé řady dalších slanomilných druhů (GRULICH 1987, DVOŘÁK l. c). V současné době je kuřinka solná v Červeném seznamu cévnatých rostlin ČR (PROCHÁZKA 2001) zařazena do kategorie kriticky ohrožených taxonů (C1) a její původní populace přežívají již jen na několika lokalitách; výskyt má často přechodný charakter (SLÁDEK & ONDRÁČEK 1989).

Novodobým fenoménem je adventivní šíření tohoto druhu podél solených silnic, jež je z území střední Evropy známo již asi od 80. let 20. století (HETZEL 2006). V České republice je již delší dobu pozorována intenzivní expanze druhu, zejména podél dálnic napříč celým územím, v některých oblastech navíc dochází k stále intenzivnějšímu šíření na silnice nižších kategorií (M. Ducháček, nepubl.). Je zjevné, že z větší části pronikly tyto populace na naše území ze sousedních států (Německo, Rakousko), avšak šíření z domácích českých lokalit v oblastech, kde jsou tyto v blízkosti silniční sítě, nelze rovněž vyloučit.

V jižní části Čech byl druh poprvé nalezen na okraji silnice na Strakonicku (not. J. Štěpánek 2006), kde byl o dva roky později výskyt ověřen (viz níže). Dále byl druh nalezen ještě na čtyřech nových lokalitách. Je však vysoce pravděpodobné, že podél frekventovaných silnic dochází k víceméně kontinuálnímu šíření kuřinky solné od německých a rakouských hranic a že do budoucna lze tedy očekávat stále masovější šíření po celé oblasti.

Popis nových a dosud nepublikovaných lokalit: **37e. Volyňské Předšumaví**, Hoštice (6849a): na kraji silnice Volyně – Strakonice u odbočky na obec nedaleko železniční zastávky Hoštice u Volyně, 49°11'10,2"N, 13°53'32,7"E (GPS), 430 m n. m., několik málo exemplářů (not. J. Štěpánek 2006; leg. P. Kúr 2008 CBFS).

37l. Českokrumlovské Předšumaví, Boršov nad Vltavou (7052d): na kraji silnice již. od obce, 48°55'06,9"N, 14°26'09,3"E (GPS), 440 m n. m., několik málo exemplářů (not. P. Kúr 2009).

37p. Novohradské podhůří, Kosov (u Kamenného Újezdu) (7152b): na kraji silnice již. od obce, 48°52'37,5"N, 14°25'13,3"E (GPS), 500 m n. m., několik málo exemplářů (leg. P. Kúr 2009 CBFS).

38. Budějovická pánev, Netolice (6951a): podél silnice České Budějovice – Netolice, na sv. okraji města, 49°03'21,4"N, 14°12'08,6"E (GPS), 420 m n. m., zasolený okraj silnice, vzácně (leg. M. Lepší & P. Lepší 28. 7. 2009 CB 73903).

Pavel KÚR

Stipa pennata L. – kavyl Ivanův

Kavyl Ivanův zaujímá rozsáhlý euroasijský areál táhnoucí se od střední Evropy, přes Balkánský poloostrov, až daleko na Sibiř (MEUSEL et al. 1965). V České republice roste roztroušeně ve stepních společenstvech v nejteplejších územích od nížin do pahorkatin (KUBÁT & al. 2002).

V jižní části Čech byl kavyl Ivanův nalezen pouze ve dvou oblastech ve Středním Povltaví, v okolí Orlíka a Zvíkova, kde roste v návaznosti na častější výskyt ve středních Čechách. Poprvé druh našel v roce 1901 K. Domin u Orlíka nad Vltavou (DOMIN 1902, 1903). Pravděpodobně k totožné lokalitě se vztahuje herbářový doklad z 20. 5. 1904, sbíraný E. Jiráškem a lokalizovaný: „dolní přívoz Orlík – stráň“ (CB 7189/2). Další lokalitu našla v roce 1960 D. Blažková na pravém břehu Vltavy u Orlíka (podrobněji viz níže). Dále byla objevena dvě naleziště v okolí Zvíkova (SUZA 1940, AMBROŽ 1944). Orlickou lokalitu na levém břehu Vltavy naposledy ověřil v 90. letech 20. století M. Marek (cf. CHÁN 1999), pravobřežní lokalitu se od doby jejího objevení nepokusil nikdo ověřit, neboť herbářová položka byla zapomenuta v herbáři Jihočeského muzea. Zvíkovské lokality nebyly od doby jejich objevení znovu ověřeny. V letech 2005 a 2006 byl organizován kolektivní průzkum celé oblasti (včetně lokalit u Zvíkova), ale pátrání po druhu bylo bezvýsledné (cf. LEPSÍ & al. 2007). Důvodem neúspěchu byly značné sukcesní změny (invaze akátu a jiných listnatých dřevin), které jsou důvodem nepřehlednosti lokality a znemožnily přesné nalezení dřve známého místa. Teprve až v roce 2009 se podařilo lokalitu u Orlíka na levém břehu Vltavy ověřit. O výskytu na pravém břehu Vltavy jsme nevěděli (nebylo zde tedy po kavylu pátráno), ale vzhledem k tomu, že je nález lokalizován do „zátopové oblasti“, lze předpokládat zánik lokality ihned po napuštění přehrady.

Popis ověřených a dosud nepublikovaných lokalit: **41. Střední Povltaví**, Orlík nad Vltavou (6450d): ca 0,8 km sz. od zámku, 49°31'01,6"N, 14°09'46,3"E (GPS), 360 m n. m., skalní terásy zarostlé akátem, 6 trsů (leg. M. Soukup, M. Štech et al. 23. 5. 2009 CB 73855). – Orlík nad Vltavou (6450d): zátopová oblast Orlické přehrady, pravý břeh Vltavy 1 km sev. od Orlíka, jz. svahy – pod k. 402 – skalní step (leg. D. Blažková 13. 7. 1960 CB 508/1-2).

Petr LEPSÍ & Milan SOUKUP

Triglochin palustris L. – bařička bahenní

Bařička bahenní je cirkumpolárně rozšířený druh, vyskytující se v subarktických a mírných oblastech Evropy, Asie i Severní Ameriky (DOSTÁL 1989). V České republice se druh v minulosti vyskytoval téměř po celém území roztroušeně, místy dosti hojně. Po odvodnění většiny mokřin a rašelinných luk je druh mnohem vzácnější. Roste na bažinatých loukách, slatinách, čerňavách a slaniscích, především na neutrálních až alkalických nebo slaných půdách (MACHOVÁ & KUBÁT 2004). V Červeném seznamu cévnatých rostlin ČR (PROCHÁZKA 2001) je bařička bahenní řazena do skupiny taxonů silně ohrožených (C2).

V minulosti to byl druh poměrně hojný téměř na celém území jižní části Čech. V 90. letech 20. stol. byl výskyt znám už jen na Blatensku, ve Volyňském, Prachatickém a Chvalšinském Předšumaví, v Třeboňské pánvi, na Českomoravské vrchovině, v Jihlavských vrších (CHÁN 1999), v Libínském Předšumaví (VYDROVÁ & PAVLÍČKO 1999) a Českokrumlovském Předšumaví (PROCHÁZKA & ŠTECH 2002). Lokalita u Sádlna v Libínském Předšumaví (cf. VYDROVÁ & PAVLÍČKO 1999) byla ověřena ještě v roce 2004 (not. V. Grulich & A. Vydrová). V posledních letech bylo nalezeno nebo ověřeno několik lokalit bařičky bahenní ve Volyňském Předšumaví (PŮBAL 2006, HADINEC & LUSTYK 2006, EKRT & PŮBAL 2009), v Březnickém Podbrdsku (PAULIČ & LEISCHNER in HADINEC & LUSTYK 2006), na Českomoravské vrchovině (HOFHANZLOVÁ in HADINEC & al. 2004, CHÁN et al. 2005), na Javorníku (ALBRECHT & al. 2003) a v Boubínsko-stožecké hornatině (EKRT & PŮBAL 2009). V jižní části Čech je bařička bahenní hodnocena jako kriticky ohrožený druh (CHÁN 1999).

Popis nových lokalit: 37c. Nezdické vápence, Strašín (6847b): niva Zuklínského potoka 0,3 km záp. od poutního kostela u obce, 49°10'30"N, 13°37'46"E (www.mapy.cz), 580 m n. m., vápenec, asi 50 rostlin (leg. V. Grulich & A. Vydrová 2006 BRNU).

37f. Strakonické vápence, Droužetice (6749a): vlhké louky západně od Dolejšího řepického rybníka 1 km jv. od obce, 49°16'53,3"N, 13°54'23,9"E (www.mapy.cz), 405 m n. m., vápenec, asi 15 rostlin, spolu s *Blymus compressus*, *Carex davalliana* aj. (not. P. Leischner & R. Paulič 2009).

37i. Chvalšinské Předšumaví, Ondřejov (VÚ Boletice) (7150a): prameniště slatinná loučka nad potokem Olšina 0,6 km jz. od středu bývalé obce, 48°51'55"N, 14°04'53"E (www.mapy.cz), 970 m n. m., dosti hojně (leg. V. Grulich & A. Vydrová 2003 BRNU). – Pražačka [= Prakěř] (VÚ Boletice) (7150b): rašelinná loučka v cípu lesa 0,6 km již. od středu bývalé osady, 48°51'27"N, 14°06'53"E (www.mapy.cz), 885 m n. m., asi 5 rostlin (not. V. Grulich & A. Vydrová 2003). – Pražačka [= Prakěř] (7150b): slatinná loučka na svahu vých. pod bývalou osadou, 48°51'49"N, 14°07'19"E (www.mapy.cz), 875 m n. m., asi 10 rostlin (not. V. Grulich & A. Vydrová 2003). – Bezděkov (VÚ Boletice) (7150d): prameniště slatinná loučka u potoka pod bývalou osadou, 48°50'40"N, 14°09'17"E (www.mapy.cz), 820 m n. m., asi 10 rostlin (leg. V. Grulich & A. Vydrová 2003 BRNU).

37l. Českokrumlovské Předšumaví, Mokrá (u Černé v Pošumaví) (7250b): PR Na Mokřinách, 1,7 km ssz. obce, světlna v borovém lese v nivě potoka Mokrá, v porostu rašeliničku, 48°46'22,6"N, 14°07'37,2"E (www.mapy.cz), 750 m n. m., hojně, spolu s *Carex davalliana* (leg. J. Janáková 2009, CB 73912).

88f. Želnavská hornatina, Chlumany (VÚ Boletice) (7150a): slatinné rašeliníště v nivě Puchérského potoka 1,7 km sz. od středu bývalé obce Ondřejov, 48°52'45"N, 14°04'23"E (www.mapy.cz), 1005 m n. m., hojně (leg. V. Grulich & A. Vydrová 2003 BRNU).

Vít GRULICH, Jana JANÁKOVÁ & Radim PAULIČ

Veronica praecox All. – rozrazil časný

Tento příspěvek navazuje na dřívější práci publikovanou v tomto cyklu (PAULIČ & LEISCHNER in CHÁN et al. 2006). Ze Strakonických vápenců byla známa pouze jediná lokalita objevená J. Moravcem na úhoru jv. od Domanic (MORAVEC 1964). Recentní lokalita rozrazilu časného v jižní části Čech je u osady Boubín na Sušicko-horažďovických vápencích (PAULIČ & LEISCHNER l. c.).

Popis nové lokality: 37f. Strakonické vápence, Droužetice (6749a): okraj obilného pole na jv. úpatí vrchu „Tisovníku“ 0,25 km sev. od obce, 49°17'32,9"N, 13°53'42,1"E (www.mapy.cz), 470 m n. m., vápenec, velmi hojně (leg. R. Paulič 2009 CB 72550, PRC). Na lokalitě byly zaznamenány druhy: *Aphanes arvensis*, *Arenaria serpyllifolia*, *Camelina microcarpa*, *Centaurea cyanus*, *Cerinthe minor*, *Consolida regalis*, *Euphorbia exigua*, *Galium spurium*, *Lithospermum arvense*, *Lycopsis arvensis*, *Microrrhinum minus*, *Odontites vernus* subsp. *vernus*, *Ranunculus arvensis*, *Sherardia arvensis*, *Silene noctiflora*, *Thymelaea passerina*, *Veronica agrestis*, *V. polita*, *V. triloba* atd.

Radim PAULIČ

Xeranthemum annuum L. – suchokvět roční

Suchokvět roční je rozšířen v jihovýchodní Evropě a jihozápadní Asii. V České republice roste především v termofytiku, velmi vzácně a pravděpodobně jen druhotně a přechodně i v mezofytiku. Původ lokalit v českém termofytiku je také sporný (pravděpodobně je to archeofyt), za primární naleziště jsou považovány pouze lokality na písčích v Dolnomoravském úvalu, kde druh v polovině 20. století vymizel. Suchokvět vyhledává výslunná stanoviště stepního charakteru, často také jejich náhradní společenstva (náspy komunikací, okraje vinic, meze apod.), roste na slabě kyselých až zásaditých půdách. Novodobé výskyty na území České republiky vznikají buď zavlečením, nebo zplaněním druhu z kultury (KAPLAN in SLAVÍK & ŠTĚPÁNKOVÁ 2004).

V jižní části Čech byl v minulosti nalezen na Sušicko-horažďovických vápencích u Sušice, na vrchu nad nádražím v roce 1964 (KAPLAN l. c.). Údaj pochází od K. Čížka, který jej zaslal jako doplněk k rozšíření do Květeny ČR Z. Kaplanovi s dodatkem: „sbíráno na flor. kurzu“ (Kaplan in verb. 2010). V roce 2004 ho našel M. Král při silnici u nedaleké (ca 10 km vzdálené) obce Kolínec již v Plánickém hřebeni (KRÁL & ČÍŽEK 2005). Druhým místem výskytu *X. annuum* je Soběslav v Třeboňské pánvi, kde byl záměrně vysetý v 50. letech 20. století (KURKA 1959, KAPLAN l. c.). V herbáři Jihočeského muzea na etiketě položky *X. annuum* z lokality u Soběslavi sbírané R. Kurkou v roce 1951 (CB 50757) je následující komentář: „vysel Rud. Veselý [ze semen] od vsi Banka u Piešťan, drží se 3. rok“. KAPLAN (l. c.) uvádí, že suchokvět roční u Soběslavi přežíval asi deset let.

Popis nové lokality: **38. Budějovická pánev**, České Budějovice (7052b): u železniční zastávky České Budějovice – jižní zastávka, 48°57'33,5"N, 14°28'31,6"E (GPS), 410 m n. m., narušená plocha, 1 rostlina (leg. M. Lepší & P. Lepší 31. 7. 2009 CB 73904).

Petr LEPŠÍ & Martin LEPŠÍ

Poděkování

Děkujeme Z. Kaplanovi a K. Čížkovi za sdělení podrobností k druhu *Xeranthemum annuum*, J. Košnarovi za determinaci mechu ve snímku s *Eriophorum gracile* a J. Chrtkovi za determinaci *Hieracium stoloniflorum*. Za pečlivé pročtení textu a věcné připomínky jsme zavázáni A. Vydrové, L. Ekrtovi, V. Grulichovi a R. Pauličovi. Příspěvky o *Carex tomentosa*, *Filipendula vulgaris* a *Triglochin palustris* byly zčásti podpořeny výzkumným záměrem MSM0021622416.

Literatura

- ABAZID D., KUČEROVÁ A. & VLASÁK V., 2010: Botanický inventarizační průzkum PR Borkovická blata. – ms., [Depon. in: OŽP, Krajský úřad Jihočeského kraje, České Budějovice a Blatské Muzeum Soběslav.]
- ALBRECHT J. & al., 2003: Českobudějovicko. – In: MACKOVČIN P. & SEDLÁČEK M. (eds.), Chráněná území ČR, svazek VIII. – 808 p., Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, Praha.
- AMBROŽ V., 1944: Příspěvek ke xerothermní květeně Písecka. – *Věda Přír.*, Praha, 22: 237-238.
- ČELAKOVSKÝ L., 1873: Prodromus květeny české. Vol. 2 (p. 113-384). – *Arch. Přírod. Výzk. Čech, Praha*.
- ČELAKOVSKÝ L., 1877: Prodromus květeny české. Vol. 3 (p. 385-676). – *Arch. Přírod. Výzk. Čech, Praha*.
- ČELAKOVSKÝ L., 1883: Prodromus květeny české. Vol. 4 (p. 677-944). – *Arch. Přírod. Výzk. Čech, Praha*.
- ČEŘOVSKÝ J., FERÁKOVÁ V., HOLUB J., MAGLOCKÝ Š. & PROCHÁZKA F., 1999: Červená kniha ohrožených a vzácných druhů rostlin a živočichů ČR a SR. Vol. 5. Vyšší rostliny. – 456 p., Příroda a. s., Bratislava.
- DEQUAN L. & RABELER R. K., 2001: *Spergularia*. – In: ZHENG YI W., RAVEN P. H. & DEYUAN H. (eds.), Flora of China, 6, pp. 4-5, Science Press, Beijing, Missouri Botanical Garden Press, St. Louis.
- DOMIN K., 1902: Údolím vltavským mezi Kamýkem a Zvíkovem. – *Sbor. Čes. Společ. Zeměvėd.*, Praha, 8: 289-304.

- DOMIN K., 1903: Zweiter Beitrag zur Kenntnis der Phanerogamenflora von Böhmen. – *S.-B. Königl. Böhm. Ges. Wiss. Prag, cl. math.-natur.* 58 (1902): 1-52.
- DOSTÁL J., 1989: Nová květena ČSSR. Vol. 1, 2. – 1548 p., Academia, Praha.
- DOUDA J., 2003: Flóra a vegetace přírodovědně významných lokalit okolí Bechyně. – ms., 263 p. [Dipl. pr., depon. in: Knih. Česká zemědělská univerzity, Praha.]
- EHRENDORFER F. & HAMANN U., 1965: Vorschläge zu einer floristischen Kartierung von Mitteleuropa. – *Ber. Deutsch. Bot. Ges.* 78: 35-50.
- EKRT L. & PŮBAL D., 2009: Novinky v květeně cévnatých rostlin české Šumavy a přiléhajícího Předšumaví. II. – *Silva Gabreta* 15(3): 173-196.
- FAJMON K., 2004: Flóra a vegetace vybraných obcí v Bílých Karpatech. – ms. [Dipl. práce; depon. in: Knihovna Kat. Bot. PřF MU Brno.]
- FRIEDRICH H. C., 1979: Familie *Caryophyllaceae*. – In: RERCHINGER K. H. (ed.), *Illustrierte Flora von Mitteleuropa*, III/2, pp. 763–1182, Verlag, Berlin.
- GAZDA J., 1970: Příspěvek ke květeně jižních Čech II. – *Sbor. Jihočes. Muz. v Českých Budějovicích, Přír. vědy* 10/1: 31-40.
- GRULICH V., 1987: Slanomilné rostliny na jižní Moravě. – 76 p., Český svaz ochránců přírody, Břeclav.
- HADINEC J. & LUSTYK P. (eds.), 2006: Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. V. – *Zprávy Čes. Bot. Společ., Praha*, 41: 173-257.
- HADINEC J. & LUSTYK P. (eds.), 2007: Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. VI. – *Zprávy Čes. Bot. Společ., Praha*, 42: 247-337.
- HADINEC J. & LUSTYK P. (eds.), 2009: Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. VIII. – *Zprávy Čes. Bot. Společ., Praha*, 44: 185-319.
- HADINEC J., LUSTYK P. & PROCHÁZKA F. (eds.), 2002: Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. I. – *Zprávy Čes. Bot. Společ., Praha*, 37: 51-105.
- HADINEC J., LUSTYK P. & PROCHÁZKA F. (eds.), 2003: Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. II. – *Zprávy Čes. Bot. Společ., Praha*, 38: 217-288.
- HADINEC J., LUSTYK P. & PROCHÁZKA F. (eds.), 2004: Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. III. – *Zprávy Čes. Bot. Společ., Praha*, 39: 63-130.
- HARTMAN R. L. & RABELER R. K., 2005: *Spergularia*. – In: *Flora Of North America* Editorial Committee (eds.), *Flora of North America*, 5, pp. 16-23, Oxford University Press, New York and Oxford.
- HAVLÍČEK, 1995: Floristické poměry jihovýchodního Písecka. – ms., 201 p. [Dipl. práce, depon. in: Knihovna Katedry botaniky Přírodovědné fakulty UK, Praha.]
- HEJNÝ S. & SLAVÍK B. (eds.), 1988: Květena České socialistické republiky. 1. – 557 p., Academia, Praha.
- HEJNÝ S. & SLAVÍK B. (eds.), 1990: Květena České republiky. 2. – 540 p., Academia, Praha.
- HEJNÝ S. & SLAVÍK B. (eds.), 1992: Květena České republiky. 3. – 542 p., Academia, Praha.
- HETZEL G., 2006: Die Neophyten Oberfrankens. Floristik, Standortcharakteristik, Vergesellschaftung, Verbreitung, Dynamik. – ms., 156 p. [Dipl. práce, depon. in: Julius-von-Sachs-Institut für Biowissenschaften, Fakultät für Biologie, Würzburg].
- HOUFEK J., 1952: Studie o květeně Jindřichohradecka se zvláštním zřetelem k Třeboňské pánvi a přilehlým územím (příspěvek k fytogeografii jižních Čech). – ms., 398 p. [Disert. práce, depon. in: Knihovna Katedry botaniky Přírodovědné fakulty UK, Praha.]
- HROUDA L. & SKALICKÝ V. (red.), 1988: Floristický materiál ke květeně Příbramska I. Výsledky floristického kursu Čs. botanické společnosti 1985 v Příbrami. – *Vlastiv. Sbor. Podbrdská, Příbram*, 27(1984): 115-195.
- CHÁN V. (ed.), 1999: Komentovaný červený seznam květeny jižní části Čech. – *Příroda, Praha*, 16: 1-284.
- CHÁN V., LEPSÍ M. & LEPSÍ P. (red.), 2006: Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XII. – *Sbor. Jihočes. Muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy* 46: 125-136.
- CHÁN V., LEPSÍ M. & LEPSÍ P. (red.), 2005: Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XI. – *Sbor. Jihočes. Muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy* 45: 167-176.
- CHÁN V., LEPSÍ M., LEPSÍ P., ŠTECH M. & VYDROVÁ A., 2001: Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižních Čech VII. – *Sbor. Jihočes. Muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy* 41: 87-89.
- CHÁN V., RŮŽIČKA I., LEPSÍ P., BOUBLÍK K., DOLEŽAL P., EKRT L., HOFHANZLOVÁ E., LEPSÍ M., LIPPL L., ŠTECH M., ŠVARC J. & ŽÍLA V., 2005: Floristický materiál ke květeně Dačicka. – *Acta Rer. Natur., Jihlava*, 1: 17-44.
- CHÁN V., ŠTECH M. & VYDROVÁ A. (red.), 1999: Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech V. – *Sbor. Jihočes. Muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy* 39/1: 56-58.
- JEHLÍK V. (ed.), 1998: Cizí expansivní plevele České a Slovenské republiky. – 506 p., Academia, Praha.

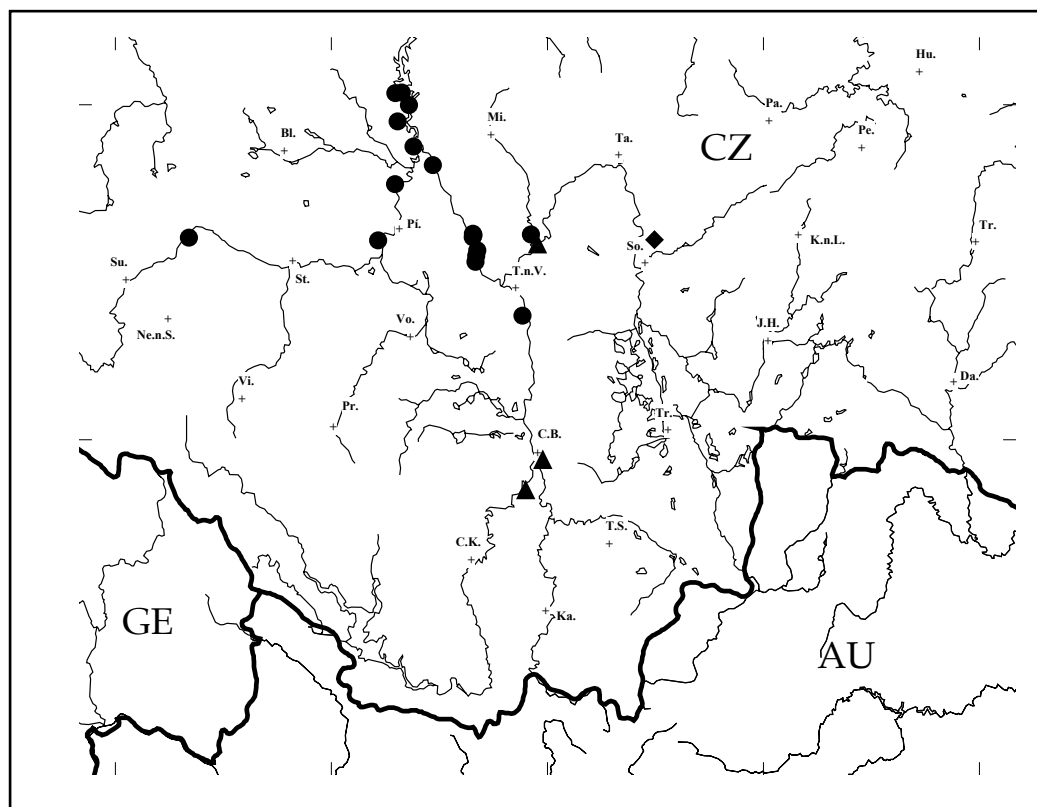
- JOZA V. & MAREK M., 2008: Současný výskyt štětky laločnaté (*Dipsacus laciniatus*) v Praze a bezprostředním okolí. – *Muzeum a současnost, Roztoky, ser. natur.* 23: 229-233.
- JUNGBAUER J. T., 1842: Alphabetisch geordnete botanische Topographie der Phanerogamen um Goldenkron. – ms., 426 p. + 5 p. sine pagin. [Depon. in: Knih. Nár. muz. Praha, sign. XII 10; opis Jihočeská pobočka ČBS při Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích.]
- KRÁL M. & ČÍZEK K., 2005: Pěstované a zavlečené rostliny na Plánickém hřebenu a v kontaktních územích. – *Calluna, Plzeň*, 10/1: 4-10.
- KUBÁT K., HROUDA L., CHRTEK J. jun., KAPLAN Z., KIRSCHNER J. & ŠTĚPÁNEK J. (eds.), 2002: Klíč ke květeně České republiky. – 928 p., Academia, Praha.
- KUČERA J. & VÁŇA J., 2005: Seznam a červený seznam mechorostů České republiky (2005). – *Příroda, Praha*, 23: 1-102.
- KURKA R., 1959: Příspěvek ke květeně Třeboňské rybníční pánve. – *Sbor. Kraj. Vlastiv. Muz., Přír. vědy, České Budějovice*, 2: 75-83.
- LEPŠÍ M. & LEPŠÍ P. (red.), 2009: Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XV. – *Sbor. Jihočes. Muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy* 49: 59-75.
- LEPŠÍ M., LEPŠÍ P. & ŠTECH M. (eds.), 2005: Výsledky floristického kurzu ČBS v Českých Budějovicích 2001 (1.-7. 7. 2001). – *Zprávy Čes. Bot. Společ., Praha*, 40(Příl. 2): 71-135.
- LEPŠÍ P., LEPŠÍ M., MAREK M., CHÁN V. & PAULÍČ R., 2007: Příspěvek ke květeně Středního Povltaví – skal u Orlíka nad Vltavou. – *Sbor. Jihočes. Muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy* 47: 117-125.
- MACHOVÁ I. & KUBÁT K., 2004: Zvláště chráněné a ohrožené druhy rostlin Ústecka. – 220 p., Academia, Praha.
- MALÍČEK J., 2007: Nové floristické nálezy z NPR Drbákov-Albertovy skály. – *Muzeum a současnost, Roztoky, ser. natur.* 38: 15-19.
- MEUSEL H., JÄGER E. & WEINERT E., 1965: Vergleichende Chorologie der zentraleuropäischen Flora. 1. – 258 p., Gustav Fischer, Jena.
- MORAVEC J., 1964: Nové druhy flóry jihozápadních Čech. – *Preslia, Praha*, 36: 99.
- MORAVEC J., 1972: Floristické údaje z terénního průzkumu jižních a jihozápadních Čech. (Kartotéka z let 1945-1972). – ms. [Depon. in: Jihočeská pobočka ČBS při Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích.]
- MORAVEC J., BALÁTOVÁ-TULÁČKOVÁ E., BLAŽKOVÁ D., HADAČ E., HEJNÝ S., HUSÁK Š., JENÍK J., KOLBEK J., KRAHULEC F., KROPÁČ Z., NEUHÄUSL R., RYBNÍČEK K., ŘEHOŘEK V. & VICHEREK J., 1995: Rostlinná společenstva a jejich ohrožení. Ed. 2. – *Severočes. Přír.* (Suppl. 1995): 1-206.
- NAUŠ B., 2004: Přírodní poměry vrchu Výrovec u Prachatic. – *Zlatá stezka* 11: 255-274.
- OTÝPKOVÁ Z., 2003: Poznámky k recentnímu rozšíření plevelů v Bílých Karpatech. – *Zprávy Čes. Bot. Společ., Praha*, 38: 47-61.
- PAVLÍČKO A. & VONDRÁK J., 1995: Registrace biotopu vymírajících druhů. – *Zlatá stezka* 2: 234.
- PAVLÍČKO A., 1996: Současné rozšíření druhů rostlin rodu *Pyrola* na Prachaticku. – *Zlatá stezka* 3: 330-331.
- PIECHOVÁ L., 1980: Studie o rozšíření vybraných druhů květeny Předšumaví a Šumavy v povodí Volyňky. – ms., 103 p. [Dipl. práce, depon. in: Knihovna Katedry botaniky Přírodovědné fakulty UK, Praha.]
- PROCHÁZKA F. & ŠTECH M., 2002: Komentovaný černý a červený seznam cévnatých rostlin české Šumavy. – 140 p., Správa NP a CHKO Šumava a EkoAgency KOPR, Vimperk.
- PROCHÁZKA F. (ed.), 2001: Černý a červený seznam cévnatých rostlin České republiky (stav v roce 2000). – *Příroda, Praha*, 18: 1-166.
- PROTIVA M., 1947: Floristická kartotéka. Pošumaví: Čkyňsko a Stašsko. – ms., 127 p. [Depon. in: Knihovna České botanické společnosti, Praha.]
- PRUNER L. & MÍKA P., 1996: Seznam obcí a jejich částí v České republice s čísly mapových polí pro síťové mapování fauny. – *Klapalekiana* 32(Suppl.): 1-75.
- PŮBAL D., 2006: Rozšíření ohrožených a zvláště chráněných druhů cévnatých rostlin ve východní části Boubínsko-stožecké hornatiny a v přiléhajícím Šumavsko-novohradském podhůří. – *Silva Gabreta* 12: 57-94.
- ŘEPKA R. & LUSTYK P., 1998: Floristické údaje vybraných druhů pro Květenu Šumavy. – *Zprávy Čes. Bot. Společ., Praha*, 32(1997): 161-181.
- SKALICKÝ V., HOUFEK J. & KNÍŽETOVÁ L., 1977: Floristicko-fytogeografický příspěvek ke květeně údolí Malše a blízkého okolí. – *Přírod. Čas. Jihočes., České Budějovice*, 13(suppl. 1973/2): 3-44.
- SLÁDEK J. & ONDRÁČEK Č., 1989: *Spergularia marina* (L.) Griesb. v Čechách. – *Severočes. Přír., Litoměřice*, 23: 1-18.
- SLAVÍK B. & ŠTĚPÁNKOVÁ J. (eds.), 2004: Květena České republiky. 7. – 767 p., Academia, Praha.
- SLAVÍK B. (ed.), 1995: Květena České republiky. 4. – 529 p., Academia, Praha.
- SLAVÍK B. (ed.), 2000: Květena České republiky. 6. – 770 p., Academia, Praha.

- SUZA J., 1940: *Carex pediformis* u Zvíkova nad Vltavou. – *Věda Přír., Praha*, 20: 27-28.
- ŠÍDA O. (ed.), 1998: Krátká floristická sdělení. – *Zprávy Čes. Bot. Společ., Praha*, 33: 144, 158, 196, 226, 230.
- VANĚČEK J., 1969: Květena Horažďovicka. – 272 p., Plzeň.
- VESELÝ J., 1943: Příspěvky ke květeně Čech. – *Věda Přír., Praha*, 22: 139-141.
- VOZÁROVÁ M. & SUTORÝ K., 2001: Index herbariorum Reipublicae bohemicae et Reipublicae slovacae. – *Zprávy Čes. Bot. Společ.* 36(Suppl. 2001/1): 1-95, *Bull. Slov. Bot. Spoloč.* 23(Suppl. 7): 1-95.
- VYDROVÁ A. & PAVLÍČKO A., 1999: Vodní makrofyta ve vojenském výcvikovém prostoru Boletice na Šumavě. – *Muzeum a současnost, Roztoky, ser. natur.* 13: 67-92.
- WESTHOFF V. & van der MAAREL E., 1973: The Braun-Blanquet approach. – In: WHITTAKER R. H. (ed.), *Ordination and classification of communities, Handbook of vegetation science*, 5, pp. 619-726, Dr. W. Junk b.v.-Publishers, The Hague.

Obrázky 1 a 3 jsou v barevné příloze č. 12
Figures 1 and 3 are in the color insert No. 12

- Adresy autorů:* Josef ALBRECHT
 AOPK ČR Středisko České Budějovice
 Nám. Přemysla Otakara II č. 34
 CZ – 370 01 České Budějovice
 e-mail: josef.albrecht@nature.cz
- Ester EKRTOVÁ
 nám. Bratří Čapků 264
 CZ – 588 56 Telč
 e-mail: ester.hofhanzlova@seznam.cz
- Vít GRULICH
 Ústav botaniky a zoologie
 Přírodovědecká fakulta Masarykova univerzita
 Kotlářská 2
 CZ – 611 37 Brno
 e-mail: grulich@sci.muni.cz
- Jindřich CHRTEK
 Botanický ústav AV ČR, v.v.i.
 Průhonice
 CZ – 252 43 e-mail: chrtek@ibot.cas.cz
- Jana JANÁKOVÁ
 Nad Cihelnou 599
 CZ – 382 32 Velešín
 e-mail: jana.janakova@seznam.cz
- Petr KOUTECKÝ
 Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
 Přírodovědecká fakulta
 Branišovská 31
 CZ – 370 05 České Budějovice
 e-mail: kouta@prf.jcu.cz

- CZ – 370 05 Pavel KÚR
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Přírodovědecká fakulta
Branišovská 31
České Budějovice
e-mail: pavel.kur@prf.jcu.cz
- CZ – 370 05 Jiří KOPTÍK
DAPHNE ČR – Institut aplikované ekologie
Husova 45
České Budějovice
e-mail: jiri.koptik@daphne.cz
- CZ – 370 51 Martin LEPSÍ
Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích
Dukelská 1
České Budějovice
e-mail: lepsi@seznam.cz
- CZ – 381 01 Petr LEPSÍ
Správa CHKO Blanský les
Vyšný 59
Český Krumlov
e-mail: plepsi@seznam.cz
- CZ – 386 02 Radim PAULIČ
Nábřeží 83
Strakonice
e-mail: radim.paulic@seznam.cz
- CZ – 385 01 David PŮBAL
Správa NP a CHKO Šumava
1. máje 260
Vimperk
e-mail: pubal@post.cz
- CZ – 398 11 Milan SOUKUP
Heřmaň 105
Protivín
- CZ – 370 05 Milan ŠTECH
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Přírodovědecká fakulta
Branišovská 31
České Budějovice
e-mail: milan.stech@prf.jcu.cz

Obr. 2 – Rozšíření *Cerastium brachypetalum* v jižních Čechách, body – (polo-)přirozené biotopy, trojúhelníky – zavlečeno podél železnice, kosočtverec – biotop neznámý.

Fig. 2 – Distribution map of *Cerastium brachypetalum* in South Bohemia, dots – (semi-)natural biotopes, triangles – introduced along railway, diamond – unknown biotope.

Obr. 1 – Korunokyjka svícnovitá na tlejícím padlém kmenu vrby pětinužné. Kozohlůdky u Borkovic v jižních Čechách. Foto 14. 7. 2005 F. Kotlaba.

Fig. 1 – *Artomyces pyxidatus* on rotting laying trunk of *Salix pentandra*. Kozohlůdky near Borkovice, South Bohemia, Czech Republic.

Obr. 2 – Hřib dřevožijný na kořenech odumřelé borovice vejmutovky. Kozohlůdky u Borkovic v jižních Čechách. Foto 5. 10. 2006 F. Kotlaba.

Fig. 2 – *Buchwaldoboletus lignicola* on roots of dead *Pinus strobus*. Kozohlůdky near Borkovice, South Bohemia, Czech Republic.

Obr. 3 – Lakovka hnědonachová na vlhké půdě na okraji olšiny (pod borovicí vejmutovkou). Kozohlůdky u Borkovic v jižních Čechách. Foto 5. 10. 2006 F. Kotlaba.

Fig. 3 – *Laccaria purpureobadia* on wet soil in alder wood fringe (under *Pinus strobus*). Kozohlůdky near Borkovice, South Bohemia, Czech Republic.

K článku F. Kotlaby na stranách 183 až 185
Figures for the paper of F. Kotlaba, pp. 183 – 185

Lysohlávka česká, údolí Křešického potoka
 pod Čerenicemi nad Sázavou,
 na ležící větve smrku.
 Foto 12.11.1986 F. Kotlaba.

Obrázky k článku M. Lepšího a P. Lepšího na stranách 75 až 96
Figures for the paper of M. Lepší and P. Lepší, pp. 75 – 96

Obr. 1 – *Bromus secalinus*, pšeničné pole na jv. svahu návrší „Věno“ u Radomyšle (foto R. Paulič 2009).

Fig. 1 – *Bromus secalinus*, the wheat field by „Věno“ hill by Radomyšl (photo by R. Paulič 2009).

Obr. 3 – *Dipsacus fullonum* (vlevo) a *Dipsacus laciniatus* (vpravo), detail strboulů na lokalitě u Netolic (foto P. Lepší a M. Lepší 2009).

Fig. 3 – *Dipsacus fullonum* (left) and *Dipsacus laciniatus* (right), a detail of inflorescence, the locality by Netolice (photo by P. Lepší and M. Lepší 2009).